

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκυκλιμὲνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50,
Αμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμνητοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

*Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Καρδάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 28 Ἀπριλίου 1934

Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 22

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Οἱ φρόνιμες αὐτὲς διαταγὲς μεγάλωσαν τὸ θάρρος πού εἶχε δώσει στοὺς ναυαγοὺς ὁ ἐθνικὸς ὕμνος. Ἀλλωστε ἡ θάλασσα ἦταν τόσο γαλήνια, ὁ οὐρανὸς τόσο γελαστός, κι' ὅλες ἐκεῖνες αἱ βάρκες τόσο καθαρὲς κι' ὀμορφες, μὲ τίς σημαῖες τους, ὥστε τὸ θέαμα, αὐτὸ καθεαυτὸ, ἔδιωχνε τὴν ἰδέα τοῦ κινδύνου. Ἔτσι τὸ ναυάγιο εἶχε ὀψη γιορτῆς. Ἐμοιαζε μὲ θαλάσσια ἐκδρομὴ γιὰ διασκέδαση ἢ μὲ λεμβοδρομία.

Κι' ὅμως ἡ περίστασις ἦταν κρίσιμη καὶ σχεδὸν ἀπελπιστική. Ὅταν ὁ πλοίαρχος ἔλεγε πὼς θάφθαναν στὴ νῆσο Πάσχα ἢ θά συναντοῦσαν στὸ δρόμο κανένα πλοῖο, λίγες ἐλπίδες εἶχε κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος. Γιατὶ ἦτον καλὸς ναυτικός, ἔμπειρος, ἡετικός, κι' ἤξερε καλὰ τί ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ καὶ τί νὰ φοβάται.

Τὰ συμπεράσματά του ὅμως τὰ κρατοῦσε μυστικά, ἔκανε πάντα τὸν αἰσιόδοξο, κι' ἔτσι ἔδινε θάρρος κι' ἐλπίδα στοὺς δυστυχισμένους ναυαγοὺς, ὥστε νὰ μὴ μάθουν τὴν ἀλήθεια γιὰ τὴ θέση τους παρὰ ὅσο τὸ δυνατό ἀργότερα.

Διευθύνθηκαν πρὸς τὰ νοτιοδυτικά. Οἱ βάρκες ἔπικναν ἓνα διάστημα ἀπὸ ἓκα τὸ περίπου μέτρα καὶ προχωροῦσαν μὲ τὰ κουπιὰ γιατί δὲν φυσοῦσε καθόλου. Διασκέδαζαν παραβγαίνοντας στὸ τρέξιμο, ἦταν ὅλοι φαίδροι κι' ἄλλαζαν ἀπὸ βάρ-

κα σὲ βάρκα χαιρετισμούς κι' ἀστεϊόλογα.

Σὲ λίγο ὁ ἥλιος κατέβηκε στὸν ὀρίζοντα κι' ἔδυσε μέσα σὲ μιὰ πλημμύρα ἀπὸ χρυσάφι, χωρὶς νάπαντήσῃ στὸν οὐρανὸ κανένα σύννεφο γιὰ νὰ τὸ χρωματίσῃ. Στὶς ἔξη γευμάτισαν σ' ὅλες τίς βάρκες γιὰ πρώτη φορά.

«Ὁ Κάξης πλησίασε τὸν Τὸ-Χὸ καί, καθὼς ἦταν δεμένος χειροπόδα, τοῦ σαπύνισε τὸ πρόσωπό του...»

Ἡ διαταγὴ τοῦ πλοίαρχου εἶχ' ἐκτελεσθεῖ κατὰ γράμμα. Κάθε βάρκα εἶχε σαράντα ψυχὲς κι' ἦταν ἐφοδιασμένη μὲ 240 λίτρες νερό, 120 λ. κρασί, 200 χιλιόγραμμα γαλέτα κι' 100 χιλιόγραμμα βωδινὸ παστό. Ἄν καθένας ἔπαιρνε ἀπὸ 250 γραμμάρια τὴν ἡμέρα, ὑπῆρχε κρέας γιὰ δέκα ἡμέρες, γαλέτα γιὰ δυὸ περίπου ἑβδομάδες, κρασί καὶ νερό γιὰ δώδεκα ἡμέρες. Ὁ ἀπλὸς αὐτὸς υπολογισμὸς τοὺς ἔκαμε ὅλους νὰ βροῦν νοστιμώτατο καὶ τὸ παστό κρέας καὶ τὸ σκληρὸ παξιμάδι—πράγματα πού μέσα στὸ πλοῖο δὲν τὰγαποῦσαν τόσο. Ἐφαγαν μὲ ὄρεξη, κανένας δὲν πέταξε οὔτε ψίχουλο· ἀκόμα καὶ νερό ἤπιαν πολὺ—καθένας τὴ μερίδα τοῦ ὄλη—ποτὸ πού λίγο ἐκτιμοῦν καὶ λίγο πίνουν αἱ ναυτικοί.

Κι' ἦρθε ἡ νύχτα. Εὐτυχῶς ἦταν ζεστὴ σὰν ὥραία ἀνοιξιάτικη ἡμέρα τῆς Εὐρώπης, καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἐλλειψὴ στέγης δὲν ἦταν τόσο ἐπαισθητή. Φαντασιεῖς ζωηρὲς καὶ ρωμαντικές, σὰν τοῦ Σάνδου, τῆς Ἀνθῆς, κι' αὐτοῦ ἀκόμα τοῦ Παύλου, — πού εἶχε γίνει τώρα εὐαίσθητος πρὸς τίς φυσικὰς ὁμορφίαις—βρῆκαν στὴν ἀρχὴ ἀληθινὰ ἡδονικὸ τὸν μακρὺ αὐτὸν περίπατο μέσα στὸν ἀπέραντο ὠκεανό, κάτω ἀπὸ τοὺς ἀστερισμοὺς τοῦ νότιου ἡμισφαίριου. Τὰ κόκκινα φανάρια ἀπ' τίς ἄλλες βάρκες ἔδειχναν ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὸ βαθὺ γαλάζιο τῆς θάλασσας. Δὲν ἦταν μόνοι, κι' ὅμως πόσο μικροὶ κι' ἀδύνατοι λογιζόνταν στὸ κέντρο τοῦ ἀπέραντου κύκλου τοῦ νυχτερινοῦ ὀρίζοντα! Ἡ ἰδέα ἐνδὲξ ἔν-

δεχόμενου κινδύνου τούς έκαμε νά μή έκτιμούν τόσο τήν τωρινή ασφάλεια. Πράγμα παράξενο! ή 'Ανθή σχεδίαζε νά γράψη στίς φίλες της, στήν Καλκούττα, τίς έντυπώσεις της, από τόν πρώτο λιμένα όπου θά έβρισκε γραμματοκιβώτιο.

Ο Χάνδος, ο Παύλος κι' ο κ. Κλοακέν ζητούσαν επίμονα νά παίρνουν κι' αυτοί τά κουτιά όταν κουράζονταν οι ναύτες. Ο Κάζης, μέ τήν πολύτιμη ζώνη του, τό χαλί της πρώρας και δυό κουτιά, κατώρθωσε νά κάμη αληθινή καμπίνα γιά τήν κ. Ομόλλου και τήν 'Ανθή. Κατά τά μεσάνυχτα, τό πλήρωμα διαίρέθηκε σέ τρείς ομάδες, πού οι δυό θά κοιμόνταν ενώ ή τρίτη θά κωπηλατούσε. Ξαπλώθηκαν στους πάγκους, έκαμαν μαξιλάρια τάσπóρρουχα πού είχαν μαζί τους, κι' αποκοιμήθηκαν.

Τό πρωί οι βάρκες βρέθηκαν χωρισμένες περισσότερο από τήν προτεραία, αλλά στίς δώδεκα και μισή, σύμφωνα μέ τή διαταγή, συγκεντρώθηκαν όλες. Είχαν κάμει 29 ναυτικές λεύγες, αλλά είχαν παρεκκλίνει πρòς τά νότια περισσότερο απ' όσο χρειαζόταν γιά νά βρίσκονται πάντα στό δρόμο πού έφερνε ίσια στή νήσο Πάσχα. Η γενική αυτή λοξοδρόμηση έδειχνε πώς βρισκόταν πάνω σέ ρεύμα πού διευθυνόταν πρòς τό νότιο πόλο. Χρειάστηκε λοιπόν νά τό λάβουν κι' αυτό υπόψη γιά νά κανονίσουν στό έξής τό δρόμο τους. Οι κυβερνήτες υπολόγισαν καθένas χωριστά, κι' έγινε παραδεκτό απ' όλο τόν στολίσκο ένας μέσος όρος. Έστειρα ξεκίνησαν πάλι.

Μέσα στίς βάρκες βασίλευε ή αυστηρότερη πειθαρχία. Οι κωπηλάτες άλλαζαν μέ τή μεγαλύτερη ακρίβεια. Αλλά ή έλπίδα νά φθάσουν σ' έξη ήμέρες δειχνόταν όλοένα και πιό χιμαιρική. ... Όλοι τώρα είχαν ξαναπάρει τίς συνήθειές τους. Οι ναύτες, καθένas μέ τή σειρά του, έλεγαν διάφορες θαλασσινές ιστορίες, κι' ένας από κείνους πού άκουγόταν πιό ευχάριστα, ήταν ο Κομπεροσσός. Η κυρία Ομόλλου κι' ή 'Ανθή φυλλομετρούσαν δυό-τρία βιβλία πού είχαν πάρει μαζί τους. Ο Παύλος κι' ο Χάνδος, κουρασμένοι από τήν κωπηλασία, κοιμόνταν στά διαλείμματα.

Μόνο ο Κάζης άγρυπνούσε διαρκώς. Είχε παρατηρήσει κάτι παράξενο κατά τίς πέντε τό βράδυ.

Ο κ. Κλοακέν, πού ο κίνδυνος κι' ή άγωνία δέν τόν είχαν κάνει ν' αφήση τίς άγαπητές του μελέτες, είχε βγάλει από τήν τσέπη τό πολύτιμο χαρτοφυλάκιο πού είχε μέσα τή χρυσή πλάκα τού Κανδαχάρ. Περι-

τό νά πούμε πώς κανένas φόβος δέν ήταν νά τήν ξεχάση στήν 'Ηρα, γιατί δέν τήν άποχωρίζόταν ποτέ. Για χιλιοστή ίσως φορά τήν κοίταζε, τήν εξέταζε, τή μελετούσε σιωπηλά. Τό θέαμα δέν ήταν καθόλου ευχάριστο γιά τόν Κάζη, πού ξέρουμε πόσο μισούσε τήν πλάκα εκείνη και γιά νά μήν τή βλέπη, ο πιστός στρατιώτης, γύρισε κατά τήν πρόμνη.

Τότε άξαφνα έπιασε ένα κίνημα τού Τδ-Χό: Ο παράξενος αυτός άνθρωπος άνασηκώθηκε, γούρλωσε τά μάτια του και κοίταξε τή χρυσή πλάκα μ' έκσταση, μέ λατρεία, μέ άπληστία. Ός τή στιγμή εκείνη, δέν είχε μετακινηθεί σχεδόν από τή θέση του, συμμαζεμένος εκεί σά ζωο, τρώγοντας και πίνοντας, τι τού έδιναν, παίρνοντας κάποτε και τό κουπί, όταν οι ναύτες τού τό έδωζαν στό χέρι, άλλ' άδιάφορος κατά τό φαινόμενο γιά όλα όσα συνέβαιναν γύρω του. Δέν μπορούσε λοιπόν νάπατηθή κανείς από τήν έκφραση των ματιών του τή στιγμή εκείνη. Ήταν έκφραση πόνου ζωηρού, διάπυρου, άγριου, άκατανίκητου, πού δέν είχε καμιά σχέση μέ τή συνηθισμένη απάθεια κι' ήλιθιότητα τού ανθρώπου.

Ο κ. Κλοακέν φύλαξε τήν πλάκα στήν τσέπη του. Ο Τδ-Χό κατάλαβε πώς τόν τσάκωσαν νά κοιτάξη έτσι. Ξαναπήρε άμέσως τή συνηθισμένη του όψη και σέ λίγο έκαμε τόν κοιμισμένο.

Αλλά ή ύποψία τού Κάζη άγρυπνούσε. Βέβαιος από καιρό πώς ή πλάκα τού Κανδαχάρ ήταν ή αιτία όλων των κακών πού βρήκαν τήν οικογένεια Ροδινών, δέν έδίστασε νάποδώση σ' αυτήν και τό ναυάγιο της 'Ηρας. Από πού λοιπόν ο έλεεινός εκείνος άνθρωπος αίσθανόταν τόσο ένδιαφέρο γιά τήν πλάκα; Γιατί ήλεκτρίσθηκε μόλις τήν είδε, άφίνοντας ξαφνικά τή ζωώδη του απάθεια; Και γιατί τήν ξαναπήρε άμέσως μόλις κατάλαβε πώς τόν πκαρετήρησαν; Μήπως έπαιζε κανένα πρόσωπο! Μήπως δέν ήταν τι φαινόνταν; Μά τότε τί ήταν; τί ήθελε; Μή πού σκοπó έκανε τόν ήλιθιο;

Ο Κάζης δέν μπορούσε νά βρή τή λύση τού προβλήματος. Ξαφνικά όμως έν' άμυδρό φώς έγινε στό νού του. Τού φάνηκε πώς ο Τδ-Χό, όπως τόν είδε πρò όλίγου όρθιο και προσηλωμένο στή χρυσή πλάκα, δέν τού ήταν άγνωστος. Κάπου είχε ιδεί μιá μορφή, ένα βλέμμα, μιá κατατομή, πού τού έμοιαζαν. Αλλά πού; πότε; Ο Κάζης δέν ήξερε, δέν μπορούσε νά θυμηθή. Η ύποψία του δέν ήταν άκόμα ώρισμένη. Αλλά άδιά-

φορο, ή ύπόψία είχε γεννηθεί κι' από τή στιγμή εκείνη είχε τά μάτια του πάνω στόν Τδ-Χό.

Μετά μιá ώρα δέν είχε άμφιβολία: Ο Τδ-Χό καταλάβαινε πώς τόν κοίταζαν και προσπαθούσε νά δείχνη πώς δέν πρόσεχε αυτή τήν έπαγρύπνηση. Αλλά τήν έπρόσεχε πολύ.

Τού κάκου έκανε τόν κοιμισμένο. Δυό τρείς φορές ο Κάζης τόν έπιασε νά μισανόγη τά μάτια και νά ρίχνη γύρω του λαθραίες ματιές. Αυτό γινόταν, αλήθεια, μέ θαυμαστή τέχνη! αλλά ένας 'Ινδός δέν παγιδεύεται εύκολα από μιá τόσο άπλη κατεργαριά, Ο Κάζης κατάλαβε άμέσως πώς ο ύποπτος άνθρωπος, άκοίμητος, κρυφοκοίταζε. . .

Σκέφθηκε τότε πώς, γιά νά τόν έπιβλέπη πιό άποτελεσματικά, έπρεπε νά φαίνεται πώς ούτε καν τόν προσέχει. Κι' άμέσως τού γύρισε τά νώτα.

Αλλά κι' ο Τδ-Χό είχε πιάσει τό μαγνητικό βλέμμα τού Κάζη καρφωμένο άπάνω του. Και δέν ήθελε τίποτα περισσότερο γιά νά πάρη τά μέτρα του.

Τότε, μεταξύ των δυό αυτών αντίπαλων άρχισε μιá παράξενη, βουδ ή κι' άκήρυκτη μονομαχία. Ένώ φαινόταν όλωοδιόλου ξένοι κι' άδιάφοροι ο ένας πρòς τόν άλλον, προσπαθούσαν, τόσο ο Κάζης, ό ο κι' ο Τδ-Χό, νά μή χάνουν στιγμή απ' τά μάτια τους τόν αντίπαλο. Κατά τό φαινόμενο, τίποτ' από τό ζωώδη ήθος του δέν είχε αφήσει ο Τδ-Χό. Αλλά κάπου-κάπου μιá σπασμωδική κίνηση των βλεφάρων, των χειλιών, της μύτης, έπρόδιδε τήν προσπάθειά του. Ο Κάζης έξακολουθούσε νά τού στρέφη τά νώτα. Αλλά κι' αυτή ή έπιμονή ήταν μιá σπουδαία ένδειξη γιά τόν άλλον.

Δυό ήμέρες και δυό νύχτες μονοχούσαν έτσι οι δυό αυτοί ισόπαλοι. Στο τέλος της δεύτερης ήμέρας—ήταν ή τέταρτη από τό ναυάγιο—οι ναυαγοί παρατήρησαν κάτι πολύ άνησυχαστικό: Τά βαρέλια τού νερού και τού κρασιού, αντί νάχουν από 120 λίτρες, είχαν μόνο από 100, τόσο γρήγορα γινόταν ή εξαίμηση κάτω απ' τόν τροπικό εκείνον ήλιο. Είχαν χάσει δηλαδή δυό ήμερών νερό και τεσσάρων ήμερών κρασί!

Αποφάσισαν νά ελαττώσουν τή μερίδα ή δίψα όμως βασάνιζε τώρα περισσότερο από τήν πείνα τούς δυστυχισμένους ανθρώπους μέσα στή θερμή αυτή άτμοσφαίρα. Ευτυχώς, πρòς τό βράδυ, φύσησε αύρα, πού έπέτρεφε νά στηλώσουν τά κατάρτια και νάνοίξουν τά πανιά. Έκαμαν 12

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΕ.— Σωφφέρε χωρίς νά θέλγ

Κάθε στιγμή τραβούσε τό θείο του απ' τό σακκάκι:

— Πάμε νά ιδούμε τό αυτοκίνητο!.. Είναι τόσο όμορφο!

— Περίμενε! Θα τό ιδής όταν θά μπορούμε γιά νά φύγουμε και θά τό χορτάσης. Αν είσαι φρόνιμος μάλιστα, θά καθήσης μπροστά, στό πλάι τού σωφφέρε.

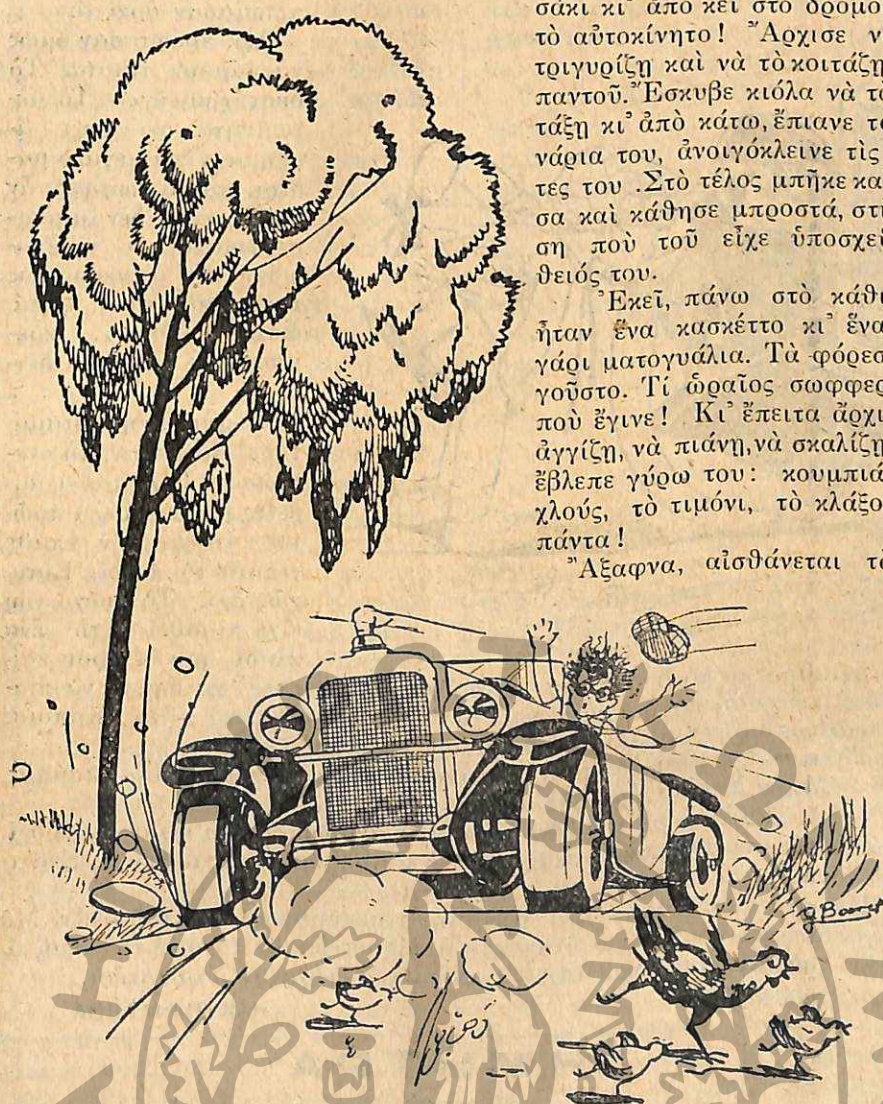
— Μά σέ πόσην ώρα θά φύγουμε;

— Σέ είκοσι λεπτά.

Πού νά περιμένη είκοσι λεπτά ο Μπέμπης! Ξέφυγε, βγήκε στό νησάκι κι' από κεί στό δρόμο. Νά τό αυτοκίνητο! Άρχισε νά τό τριγυρίζη και νά τό κοιτάξη από παντού. Έσκυβε κιόλα νά τό κοιτάξη κι' από κάτω, έπιανε τά φανάρια του, άνοιγόκλεινε τίς πόρτες του. Στο τέλος μίηκε και μέσα και καθήσε μπροστά, στή θέση πού τού είχε ύποσχεθεί ο θεός του.

Εκεί, πάνω στό κάθισμα, ήταν ένα κασέττο κι' ένα ζευγάρι ματογυάλια. Τά φόρεσε γιά γούστο. Τί ώραίος σωφφεράκος πού έγινε! Κι' έπειτα άρχισε ν' άγγίξη, νά πιάνη, νά σκαλίξη, ό,τι έβλεπε γύρω του: κουμπιά, μοχλούς, τό τιμόνι, τό κλάξον, τά πάντα!

Αξαφνα, αισθάνεται τό αυ-

ναυτικά μίλλια χωρίς νά μεταχειρισθούν καθόλου τά κουτιά. Μ' αυτή τήν ταχύτητα θά μπορούσαν νά φτάσουν στή νήσο Πάσχα σέ 48 ώρες. Κι' οι κωπηλάτες έπωφελήθηκαν από τήν αύρα γιά νά πέσουν στόν ύπνο.

Μεσάνυχτα περασμένα. Ο πλοίαρχος Μανκαρύ, πάντα κοντά στό τιμόνι, φαινόταν ο μόνος σχεδόν πού δέν κοιμόταν μέσα σ' όλη τή βάρκα, όταν μιá μαύρη σκιά, μέ τό πρόσωπο σκεπασμένο, γλύστρησε, σύρθηκε άθόρυβά, άνάμεσα στους κοιμισμένους και πλησίασε τόν κ. Κλοακέν πού κοιμόταν μέ τή ράχη στό κατάρτι. Ήταν ο Τδ-Χό, πού ένόμισε ίσως πώς ο Κάζης νικήθηκε απ' τήν κούραση και παραδόθηκε στόν ύπνο.

Αμα έφτασε κοντά στόν άρχαιολόγο, ξαπλώθηκε κεί-χάμω κι' έμεινε πολλήν ώρα άκίνητος. Έπειτα, σιγά-σιγά, άπλωσε τό χέρι του ως τό στηθος τού γείτονά του, μέ τό σκοπό βέβαια νά τού κλέψη τό χαρτοφυλάκιο, όταν έν' άλλο χέρι άρπαξε τό δικό του και τό κράτησε σφιχτά μέ τά σιδερένια δάχτυλά του.

Ήταν ο Κάζης πού είχε προβλέψει τήν άπόπειρα και, στό σκοτάδι της νύχτας, είχε είδοποιήσει τόν κ. Κλοακέν κι' είχε αλλάξει μαζί του καπέλλο, φόρεμα και θέση. Έτσι τήν έπαθε ο Τδ-Χό, πού κάθε άλλο βέβαια μπορούσε νά φαντασθή παρά πώς στή θέση εκείνη, μέ τά ρούχα τού κ. Κλοακέν, ψευδοκοιμόταν ο αντίπαλός του!

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΤΑ ΔΥΟ ΜΟΥΛΑΡΙΑ

Δυό μουλάρια περπατούσαν πλάι-πλάι, τό ένα φορτωμένο βρώμη και τ' άλλο μέ μάλαμα. Τό δεύτερο σήκωνε περήφανα τό πολύτιμο, μά και βαρύ φορτίο του και περπατούσε μέ βήμα άγέρωχο άκονοντας νά ήχολογήη τό φόρτωμά του. Ξάφνου παρουσιάστηκε έχθρός. Ληστές ρίχτηκαν πάνω στό μουλάρι μέ τό μάλαμα. Τάρπαξαν απ' τά χαλινάρια και τό σταμάτησαν. Αυτό αντίστάθηκε μά κείνοι τό χτύπησαν άλύπητα. Βόγγησε, άναστέναξε.

— Αυτό λοιπόν είναι τά όσα μου ύποσχέθηκαν; σκέφθηκε. Τοúτο τό άσχημο μουλάρι πού περπατούσε δίπλα μου ούτε καν τό κοίταξαν κι' έμένα μέ πέθαναν στό ξύλο. . .

— Φίλε μου, τού λέει τ' άλλο. Δέ βγαίνει πάντα σέ καλό νάχξης ύψηλή ύπηρεσία. Αν είχες όηρηθήσει ένα μουλωνα, όπως έγώ, δε θά βρισκόσουν τώρα σ' αυτή τήν κατάντια.

(La Fontaine)

Κ. Χ. ΓΡ.

τοκίνητο νά κουνιέται, νά μετατοπίζεται! Φαίνεται πώς τό Σκαλιστήρι είχε «σκαλίσει» και τό μηχανισμό τού φρένου και τό αυτοκίνητο, πού ήταν εκεί σαν καρφωμένο, λευθερώθηκε. Και πήρε μονάχο του τόν κατήφορο, μέ τό ίδιο του τό βάρος, πρώτα σιγά κι' όλοένα γοηγορότερα!

Από τό σπίτι δέν άκουσαν, δέν κατάλαβαν τίποτα. Ο Μπέμπης φοβήθηκε πολύ. Και παραξαισμένος άρχισε νά πατά κουμπιά, νά κουνά μοχλούς, νά γυρίξη τό βολάν, —όλα στήν τύχη, μήπως ήξερε; —μέ τήν έλπίδα νά κινή τό αυτοκίνητο νά σταματήση. Αλλά δέν κατάφερε παρά νά βάλη σέ κίνηση και τή μηχανή. Κι' ακράτητο πιά, τό αυτοκίνητο έτρεχε, έτρεχε. . .

Ακράτητο ναι, μά κι' ακυβέρνητο. Τού κάκου ο μικρός σωφφέρε γούριζε από δώ κι' από κεί τό βολάν. Τό αυτοκίνητο πήγαινε όπου ήθελε. Και πότε πλησίαζε στόν όχθο τού δρόμου, όπου κινδύνευε νά πέση πάνω σέ μάντρες και σέ σπιτάκια. Μόλις και μεταβίαις γλύτωναν οι άνθρω-

ποι, πού ἔκαναν τό σταυρό τους, βλέποντας ἓνα τόσο μεγάλο αὐτοκίνητο νά τὸ διευθύνῃ ἓνα τόσο μικρὸ παιδί.

Ἀξαφνὰ ὁ Μπέμπης ἄκουσε οὐρλιάσματα σπαραχτικά: εἶχε κόψει ἓνα δυστυχισμένο σκυλάκι. Ἀλλὰ οὔτε γύρισε πίσω του νὰ ἰδῇ. Ὅλο μπροστά του κοίταζε, μὴν κόψῃ καὶ κανέναν ἄνθρωπο. Πιάστηκε μάλιστα κι' ἀπὸ τὸ κλάξον καὶ τὸ ζουλοῦσε διαρκῶς μ' ὅλην τὴν δύναμιν. Ἔτσι ἔτρεχε κάνοντας ἓνα δαιμονισμένο θόρυβο, πού τὸν ἄκουγαν ἀπὸ μακριὰ οἱ ἄνθρωποι καὶ μποροῦσαν ὁποιοδήποτε νὰ φυλάγουνται.

Ἐπιτέλους μερικοὶ κατάλαβαν πὼς τὸ παιδί ἐκεῖνο εἶχε γίνῃ σωφρὲρ χωρὶς νὰ θέλῃ· μὲ ἄλλους λόγους πὼς τὸ αὐτοκίνητο τοῦ ἔφυγε καθὼς ἔπαιζε, σκαλίζοντας τὰ μηχανήματα. Καὶ προβλέποντας δυστήνημα, ἄρχισαν νὰ τὸν κυνηγοῦν. Οἱ πεζοὶ δὲν ἦταν βέβαια εὐκολο νὰ τὸ φτάσουν.

Λυὸ ποδηλάτες ὅμως τὸ πλησίασαν ἄρκετά.

Δὲν πρόφτασαν ὅμως νὰ κάμουν τίποτα. Τὸ δυστύχημα ἐγένετο. Τὸ αὐτοκίνητο σκόνταψε ἄσχημα σ' ἓνα μεγάλο μαδέρνι, πού ὁ σωφρὲρ, ἂν καὶ τὸ εἶδε, δὲν μπόρεσε φυσικὰ νὰ τὸ ἀποφύγῃ. Κι' ὁ κακόμοιρος τινάχτηκε τόσο ψηλά, ὥστε βρέθηκε... κορμασμένος ἀπὸ ἓνα δέντρο!

Τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε, τὴπλασαν, τὸ στερέωσαν. Εἶχε πάθει ἄρκετὲς βλάβες, ἀλλὰ πρῶτα κοίταξαν μὴν ἔπαθε τίποτα τὸ παιδί. Εὐτυχῶς ὄχι. Τὸ ροῦχο του εἶχε πιασθεῖ ἀπὸ ἓνα κλαδί του δέντρου καί,

ποὶν σχισθῇ ἀπὸ τὸ βάρος του τὸ ροῦχο, ὁ Μπέμπης κατάφερε νὰ πιαστῇ ἀπὸ τὸ κλαδί καὶ μὲ τὰ χέρια. Δὲν εἶχε πιά φόβο νὰ πέσῃ. Κάποιοι σκαρφάλασε γρήγορα καὶ τὸν βοήθησε νὰ κατεβῇ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἔφτασαν ἐπιτόπου ὁ θεῖος Μιχάλης, κι' ὁ μπαμπάς.

— Μποὲ Σκαλιστήρι, ζῆς ἀκόμα;

— Ἀ, Σκαλιστήρι τὸν λένε; εἶπαν οἱ ἄνθρωποι πού εἶχαν μαζευνθεῖ. Καλὰ τὸ εἶπαμε μεῖς πὼς «σκάλισε» τὸ αὐτοκίνητο καὶ τοῦφυγε. Σκαλιστήρι, ὄνομα καὶ πράγμα!

Προτιτὸ νὰ ποῦμε πὼς ὁ Μπέμπης τιμωρήθηκε ὅπως τοῦ ἄξιζε. Μὰ ἡ μεγαλύτερη τιμωρία του ἦταν πού ὁ κόσμος ἔμαθε τὸνομά του καί, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὅλοι στὴ Γλυφάδα τὸν φώναζαν Σκαλιστήρι.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΗΜΗΤΡΑ

«Γῆ μήτηρ πάντων Δημήτηρ πλουτοδοτειρα»

Τὸν πόνο ἔνοιωσε βαθιά, ὅσο μπορεῖ τὸν πόνο Θεὰ Ὀλύμπια καὶ τρανὴ στὰ στήθια της νὰ νοιώσῃ. Κι' ὅμως στὰ μαῦρα σπλάχνα της μπόρεσε νὰ φουντώσῃ τῆς ζήσης πλουσιόχρυσο καὶ ζωοδότῃ κλώνο.

Δὲ στάθηκε βασίλισσα σὲ βελουδένιο θρόνο, Μόνο διαβάτισσα σκυφτή, ζήτησε νὰ λυτρώσῃ τὴ θυγατέρα ἀπ' τὰ θαμπὰ βασίλεια, νὰ τῆς δώσῃ τὴ φλογοδότῃ νιότη της, γιὰ λίγο μόνο χρόνο...

Κι' εἰν' τῶν πλασμάτων, τῶν φυτῶν, ἡ φωτεινὴ γεννήτρια, Πού ἀναβλάσταιναι τὰ φυτὰ, κι' ἀναγεννᾷ τὰ φύτρα Καὶ φέρνει φλογερὸ χρώμα λουλούδια μύρια, πλάνα.

Εἰν' τῶν θλιμμένων, τῶν βουβῶν κρυφὴ παρηγορήτρα, Αἰώνιον πόνων καὶ καϊμῶν ἡ θεία καταλύτρα, Εἶναι ἡ Μάννα!...

ΔΙΑ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Ἡ παλιά μου φίλη καὶ συνεργάτρια Σταυρούλα Γ. Μαρκέτου, καθηγήτρια τώρα στὴ Θεσσαλονίκη, μετέφρασε ἀπ' τὸ γερμανικὸ καὶ τύπωσε καὶ ἓνα πολυτίμο βιβλίο, τὴν «Κοινωνία κι' Ἔργασία» τοῦ Ἐρβιν Βέμπεργκ. Τὸ ἀφιερώνει στὴ μνήμην τοῦ ἀγαπημένου της ἀδελφοῦ Ἀνδρέα, πού τὸν ἔχασε πέρου. Αὐτὴ ἡ ἀφιέρωση εἶναι ἀληθινὰ ὑπέροχη. Τὴν ἀναδημοσιεύω ἐδῶ σὰν ἓνα ὄρατο λογοτέχνημα, σὰ μὴ σκιαγραφία ἐνὸς σπάνιου ἀνθρώπου, καὶ σὰν ἓνα δαίγμα ἀδελφικῆς στοργῆς, πού γιὰ ὅλ' αὐτὰ τέρπει, διδάσκει καὶ συγκινεῖ.

Σ. τ. Δ.

Στις 26 Ἰουλίου 1933 ἐδόθη ὑστερα ἀπὸ μαρτυρικὸν ἀγῶνα μὴ ὑπέροχη ἀνθρώπινη μορφή. Ὁ ἀδελφός μου Ἀνδρέας Μαρκέτος.

Ὅλες τῆς ζωῆς του οἱ στιγμὲς πέρασαν μὲ τὴν ἔγνοια τῆς δουλειᾶς καὶ μὲ τὴν φροντίδα, τὴ στοργή, γιὰ τοὺς γύρω του, δικούς καὶ ξένους.

Τὸ 1903 πρὶν κλείσῃ τὰ δεκάξη του χρόνια τέλειωνε στ' Ἀργυστόλι τὸ γυμνάσιον μὲ γυμνασιάρχην τὸν Γ. Γρατσαῖο καὶ ἔπαιρνε βραβεῖο «χρησιμότητος κι' ἐπιμελείας» ὑστερα γράφτηκε στὰ Νομικά.

Μὰ ἡ ἴσια του φύση καὶ τὸ ἐρευνητικὸ του πνεῦμα πού δίφαιε τὴ ζήτηση τῆς ἀλήθειας, λίγο συμβιβάζονταν μὲ τὴ Νομικὴ ἐπιστήμην. Ἔτσι στὸ τέλος ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι, γιὰ νὰ σπουδάσῃ Χημεῖα μὲ τὸ κληροδότημα τοῦ Αἰμ. Πυλαρινοῦ. Στὸ Παρίσι ἔμεινε πέντε χρόνια. Πῆρε πτυχιο καὶ διδακτορικὸν δίπλωμα, ἔκαμε ἐργασίες πού ἀνακοινώθηκαν στὴν Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν καὶ βραβεύθηκαν. Κι' ἐργάστηκε στὴ Σορβὼν στὸ ἐργαστήριον τοῦ κ. Urbain.

Ἡ ἄρτια ἐπιστημονικὴ του κατάρτιση κι' ἡ εὐνοια τῶν καθηγητῶν του τοῦ παρείχαν ἀνοιχτὸ εὐρὸ ἐπιστημονικὸ στάδιο στὴ Γαλλία. Μὰ δὲ θέλησε νὰ μείνῃ ἐκεῖ. Θέλησε νὰ γυρίσῃ, νὰ δουλέψῃ στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Ἑλλάδα. Γύρισε καλοκαίρι τοῦ 1912 καὶ γεμάτος αἰσιοδοξία, ἐνθουσιασμὸ κι' ἀνυπομονησία νὰ ἐμπερδευθῇ μὲ τὴ θητεία γιὰ νὰ στρωθῇ στὴ δουλειά, κατατάχτηκε ἀμέσως στὸ στρατό, ἐνῶ ἔπασχε ἀπὸ σκωληκοειδίτιδα, κι' οἱ γιατροὶ γνωμάτευαν γιὰ ἐγχείρησιν. Σὲ λίγες μέρες ἔξασπε κι' ὁ βαλκανικὸς πόλεμος. Ὁ Ἀνδρέας πρῶτος καὶ καλύτερος. Γεμάτος ἐρμὴ καὶ πίστη ἀνδραγήθησε, γίνθηκε ἀξιωματικὸς κι' ἀνάμειξε σὲ δυὸ μάχης διοργάνωνε μορφωτικὰς διαλέξεις γιὰ τοὺς στρατιώτες. Ἡ πρώτη πού ἔκαμε ὁ ἴδιος ἦταν «Περὶ τοῦ ἀεροπλάνου ὡς πολεμικοῦ μέσου», Τὸ 1913 ὑστερα ἀ-

πὸ μιὰ τρομερὴ κρίση σκωληκοειδίτιδος ὁ ἀρχίατρος κ. Σκευὸς Ζερβὸς τὸν ἔβαλε μὲ τὴ βία σ' ἓνα νοσοκομεῖο καὶ τοῦδωσε ἄδεια νὰ γυρίσῃ στὴν Κεφαλληνία. Γύρισε ἀδύνατος, μὲ γένεια καὶ μὲ τὸ μικρόβιον τοῦ ἀπαίσιου ὑπόστρωφου πυρετοῦ στὸ αἷμα του.

Δυὸ μῆνες χαροπάλεψε τότε. Ἐν-μερώνοντας τ' Ἀν-Γιωργίου τοῦ 1913 πέντε γιατροὶ εἶπαν πὼς πεθαίνει. Τὸ ψυχολόγημα εἶχε ἀρχίσῃ· ἔτσι εἶπαν. Καὶ τὸ κακοπούλι δυὸ νύχτες ἔσκουζε στὰ κεραμίδια μας. Ἡ μητέρα μου τρώαζε τὸ σκούξιμό του περισσότερο ἀπὸ τίς ἀπελπισμένους προγνώσεις τῶν γιατρῶν, γιατί, λέει, τὸ 1900 πού ἔχασε σὲ μιὰ βδομάδα δυὸ παιδιά τὸ ἴδιο εἶχε σκούξι τὸ κακοπούλι στὰ κεραμίδια μας. Ἐγὼ ὅμως πού ἤμουν τότε παιδί καὶ κρυβόμουν κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι του, γιατί ἤθελα νὰμὴ κοντὰ του κι' οἱ ἄλλοι δὲν ἤθελαν νὰ μ' ἀφήνουν στὴ κάμαρά του γιὰ νὰ μὴν κολλήσω, δὲν πίστευα οὔτε τοὺς σαστισμένους γιατροὺς οὔτε τὸ κακοπούλι. Πὼς μπόρια ἀλλιώτικα; Εἶχα ἀκούσει — κάποιος κύριος Διδάργης, νομίζω, τὸ εἶχε διηγηθεῖ στὴ μητέρα μου μὴ μὲρα πού συνταξιδεύαν ἀπὸ τ' Ἀργυστόλι στὸ Ληξοῦρι — πὼς στίς ἀρχὲς τοῦ πολέμου, πού ὁ Ἀνδρέας ἦταν ἀκόμη στρατιώτης, χρειάστηκε κάποιος νὰ περάσῃ ἀπὸ μιὰ χαράδρα γιὰ κάτι νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς δικούς μας. Ψηλά στὰ χεῖλη τῆς χαράδρας ἦταν Τουρκαλβανοὶ πού θάβαναν καλὸ στόχο τὸν ἀγγελιοφόρο πού θὰ περνοῦσε ἀπὸ κάτω. Ὁ λοχαγὸς δὲν τόλμησε νὰ ἀναλάβῃ ὁ ἴδιος τὴν εὐθύνη καὶ νὰ διατάξῃ κάποιον νὰ πάῃ στὴ δύσκολη αὐτὴ ἀγγάρεια, μὰ ῥώτησε ποῖο παλικάρι θέλει νὰ πάῃ. Καὶ προσφέρθηκε τότε ὁ Ἀνδρέας Μαρκέτος. Κι' ὁ λοχαγὸς πού τὸν ἄφησε νὰ πάῃ, δάκρυσε κι' εἶπε: «Κρίμα στὸ παλικάρι! Κι' ὅμως τὸ παλικάρι σώθηκε τότε. Οἱ σφαῖρες βρῆκαν μόνο τὰ κουμπιά τοῦ ἱματισμοῦ του. Γιατί δὲ θὰ γλύτωνε τώρα ἀπὸ τὴν ἀρρώστειά ὁ ὑπεράνθρωπος πού εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τίς σφαῖρες: Ἔτσι δούλευε τὸ παιδιάτικο μυαλό μου. Ἔτσι σὰν μπῆκε στὴν ἀνάρρωσιν, τὸ «θαῦμα» δὲ μὲ ἐξέπληξε ἐμένα ὅσο τοὺς γιατροὺς. Τώρα λέω: μακάρι νὰ ἔχε πάει τότε! Θὰ γλύτωνε τὸ τελευταῖο μαρτύριον.

Σὰν ἔληξαν οἱ πόλεμοι, διωρίστη-κα χημικὸς στὴν Καβάλλα. Μὰ τὸ χημεῖο ἔπρεπε νὰ τὸ συστήσῃ ὁ ἴδιος. Μόλις τὸ ἔχε ταχτοποιήσει, βομβαρδίζουν οἱ Ἀγγλοὶ τὴν Καβάλλα καὶ πάνε ὅλα στὰ χαμένα. Τότε τὸν το-

ποθέτησαν στὸ χημεῖο Πειραιῶς. Ἐκεῖ δούλεψε ὡς τὸ θάνατό του. Τὸ 1918 σὰν πρωτόρθη στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ σπουδάσῃ τὸν βρῆκα νὰ δουλεύῃ 18 ὥρες τὴν ἡμερὸνυχτο. Τοῦ ἔχαν φορτώσει καὶ τὴ δουλειὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπισιτισμοῦ χωρὶς κανένα ἐπίδομα. Κι' ὁ Ἀνδρέας δούλευε πρόθυμα, γιατί «ἔχουμε χρέος νὰ ἐντείνουμε τίς δυνάμεις» πίστευε. Πολλοὶ εἶχαν τὸ θράσος νὰ λέν πὼς εἶναι κουτός, γιατί «ἄξιζε ὅσο δὲν ἀξίζουν ὅλοι οἱ χημικοὶ μαζί καὶ μποροῦσε νὰ κάμῃ δισεκατομμύρια ἂν ἤθελε» τοὺς ἄκουε μὲ ἀδιάφορη συγκατάδασιν. Κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ δουλεύῃ μὲ τὴν ἴδια ἀφιλοχρηματία, τὴν ἴδια ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν.

Στὴ μεγάλη γρίπη προσεδλήθη κι' ἔπαθαν τ' αὐτιά του. Τοῦ σύστησαν τότε λουτρά τῆς Κυλλήνης. Πῆγε νὰ τὰ κάμῃ κι' ἔπαθε κακοήθειαν ἐλῶδης (ὅπως ἔπαθε καὶ πέθανε κι' ὁ μακαρίτης ὁ Σκιας· γιατί φαίνεται στὸν τόπο μας κι' οἱ λουτροπόλεις μεταβάλλονται σὲ φονικά μέσα). Φυσικὰ μ' αὐτοὺς καὶ μὲ τὴ γρήγν τῆς κινίνης χειροτέρεψαν τ' αὐτιά του.

Εἶναι γνωστὸ πόσο τὸ χάσιμο τῆς ἀκοῆς ἀλλάζει τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κάνει βαρεῖς, δύστροπους, μισάνθρωπους. Ὁ Ἀνδρέας ὅμως δὲν ἔγινε τίποτ' ἀπ' αὐτά. Ἐμεινε προσηνὴς καὶ καλὸ βολος ὅπως ἦταν. Καὶ γύρεψε μὲ νέες ἀσχολίες κι' ἐνδιαφέροντα νὰ ἀναπληρώσῃ τίς ἡδονὲς πού τοῦ στερούσε ἡ πάθησιν τῶν αὐτιῶν του. Ἀρχισε νὰ καλλιεργῇ μὲ ζῆλο λουλούδια πού πάντα τ' ἀγαποῦσε ἡ εὐγενική του φύση. Οἱ ἀνθοπώλες τῶν Ἀθηνῶν σάστιζαν συχνὰ μὲ τίς νέες διασταυρώσεις πού πιτύχαινε στὸ μικρὸ μας κήπο.

Πόσο ἡ πάθησιν τῶν αὐτιῶν του ἄφησε ἀνεπηρέαστο τὸ κοινωνικὸ του συναίσθημα, δείχνει τὸ γεγονός πὼς τὸ 1919 γνῶρισε τὴ Μαρία Μαυρομάτη, τὴν παντρεύτηκε τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1927 καί, σὰν ἄφησε τὴν ὑστερὴν πνοή του στίς 26 Ἰουλίου 1933, τῆς ἔγραψε: «Ρίκα μου, νὰ εἶσαι εὐτυχισμένη!». Τὸ ἡ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ τὸ τελειώσῃ. Ἀλλὰ τὸ κοινωνικὸ του συναίσθημα ἔφθανε ὡς τὸ θάνατο. Μόνο σὰν ἦταν νὰ γίνῃ τὸ Πανεπιστήμιον στὴν ἄτυχῃ Σμύρνη καὶ τοῦ πρότειναν νὰ γίνῃ καθηγητὴς τῆς χημείας ἀρνήθηκε ἐξ αἰτίας τῶν αὐτιῶν του. Γιατὶ ἀπέβλεπε πάντα σὲ πραγματικὸ ἀποτέλεσμα κι' ὄχι σὲ προσωπικὴ ἀνύψωσιν.

Ἡ παλιά σκωληκοειδίτις, πούχε πιά γίνῃ τοξική καὶ δὲν ἐπέτρεπε ἐγχείρησιν, ἡ γρίπη, ἡ ἐλαινὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ χημεῖου, ἡ ὑπερκό-

πωσιν κλόνισαν τὴν ὑγεία του. Θὰ μποροῦσε νὰ προληφθῇ τὸ κακό. Μὰ πού τὸν ἄφηνε ἡ ἔγνοια τῆς δουλειᾶς! Ἰδίως σὰν ἔξασπε ἡ ἱστορία τῆς Κινίνης, κι' ἔλειψαν τόσοι χημικοὶ πίστευε πὼς ἔπρεπε πιά ὅπως-ὅπως, μὲ θυσία τῆς ζωῆς του, νὰ μὴ λείψῃ ἀπὸ τὸ χημεῖο. Κατέδρακα πέρισυ τὴ μεγάλη βδομάδα ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη στὴν Ἀθήνα. Εἶδα τοὺς γιατροὺς τὴ μεγάλη Τρίτη καὶ μοῦ εἶπαν πὼς ἀνθρώπινη δύναμις δὲν μπορεῖ πιά νὰ τοῦ δώσῃ ζωὴ, καὶ κείνος ἦταν κείνη τὴν ὥρα στὸ χημεῖο! Καὶ πῆγε στὸ χημεῖο ἀκόμα καὶ τὴ μεγάλη Πέμπτη!

Γυρίζω μὲ τὴ φαντασία ὅσο μπορῶ πὶδ πίσω στὰ παιδικὰ μου χρόνια νὰ δῶ ποιὲς εἰν' οἱ πρῶτες μου ἀναμνήσεις σχετικὰ μὲ τὸν Ἀνδρέα πού ἦταν τὸ τρίτο παιδί στὴ σειρά τῶν ἀδελφῶν, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι τὸ ὀγδόο. Τὸν βλέπω νὰ περιποιεῖται ἓνα πληγωμένο περιστέρι, ὑστερα νὰ φκιάνῃ μόνος του ἀπαρχῆς μὴ φωτογραφικὴ μηχανή. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού πρωτοθαύμασα στὴ ζωὴ μου. Ἄν ἔχω κάτι καλὸ τοῦ τὸ χρωστάω κατὰ μέγα μέρος.

Σὰν γύρισε ἀπὸ τὸ Παρίσι, τοῦ γύρεψα νὰ μοῦ συμπληρώσῃ ἓνα τετράδιο Μ. Μουσικῶν τῆς Διαπλάσεως γιὰ τὸ λεύκωμά μου καὶ θυμᾶμαι πὼς μοῦ ἔκαμε ἐντύπωση ἡ ἀπάντησή του στὴν ἐρώτησιν ποῖο ὄνομα προτιμᾷτε. Ἐγραψε: «Ἀνδρέας» εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄνομα ἀνδρός. Κι' ὅμως ἡ συναίσθησιν τ' ἀνδρισμοῦ τοῦ δὲν τὸν ἔκαμε ποτὲ οὔτε νὰ ὑποτιμήσῃ τὴ γυναῖκα, οὔτε νὰ θελήσῃ νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ δείξῃ τὴ δύναμή του.

Σὰν προϊστάμενος ἦταν γεμάτος στοργὴ γιὰ τοὺς ὑφισταμένους του. Σὰν ἀδελφὸς ἀφθαστος σὲ λεπτότητα, κατανόησιν κι' ἐνδιαφέρον.

Ποῖος τὸν ἤξερε καὶ δὲν τὸν ἀγάπησε; Ποῖος τὸν ἐγνώρισε καὶ δὲν τὸν λυπήθηκε;

Τὸ κλόνισμα ἀπὸ τὸ χαμό του μοῦ εἶναι πάρα πολὺ μεγάλο καὶ πρόσφατο, ὥστε νὰ μὴν εἶμαι σὲ θέση νὰ σκιαγραφήσω μὲ τίς κατάλληλες πινελιὲς μιὰ τόσο τέλεια μορφή, σὰν τὴ δική Του. Θέλω μονάχα τὴ μετάφρασιν ἐνὸς βιβλίου πού μιλεῖ γιὰ ἐργασία καὶ κοινωνία νὰ τὴν ἀφιερῶσω — φτωχότατο ἀδελφικὸ μνημόσυνο — στὴν ἐρμὴ μνήμην Κείνου πού σιγοκάνηκε ὡς τὴν ὑστερὴν ἱκμάδα, δουλεύοντας καὶ φροντίζοντας γιὰ τὸ καλὸ τῶν γύρω του.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΑΡΚΕΤΟΥ

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΕΛΑΦΙ

Κάποτε, ένας νέος βασιλιάς βγήκε με την ακολουθία του σε κυνήγι.

Ήκε πού κυνηγούσε, είδε να περνάει τρεχάτο απ' εμπρός του ένα έλάφι. Αμέσως πήρε το κατόπι του, μα πού να τ' φτάσει για να τ' κτυπήσει, εκείνο έτρεχε πολύ σάν... έλάφι πού ήταν.

Κυνηγώντας το με μανία ξεμάκρυνε και χωρίστηκε από τους συντρόφους του, ως πού στο τέλος τώχασε από τ' μάτια του, και αποφάσισε να σταματήσει το άνωφελος κυνήγιμά του.

Έννοωσε τότε πως από το πολύ τρέξιμο ήταν κουρασμένος και ιδρωμένος σ' όλο του το κορμί, και μόνον ή γλώσσα του είχε μείνει κατάξερη και καϊγότανε από την δίψα.

Κοίταξε προσεχτικά γύρω του και πέρα να ιδεί κανένα ρυάκι, καμιά πηγή, μα του κάκου.

Ψάχνοντας έτσι, βγήκε στη δημοσιά και αντίκρυσε με χαρά ένα κάτασπρο έξοχικό σπιτάκι.

Έτρεξε κατά κει να ζητήσει νερό, να σβύσει τη δίψα του και να γυρίσει ν' ανταμωθεί με την ακολουθία του.

Σάν έφτασε στην έξωθρά του, τη βρήκε κλειστή και χτύπησε. Ήπειδή άργοσαν να του ανοίξουν, ξαναχτύπησε πιδ δυνατά, και τότε είδε να προβάλλη από ένα παράθυρο μια όμορφη κοπέλλα ως δέκα όχτω χρόνων πού ρώτησε ποιός ήταν.

— Για το Θεό λίγο νερό, γιατί πεθαίνω από τη δίψα, απάντησε ο βασιλιάς.

— Αμέσως! είπε εκείνη, και σε λίγο έτρεξε και τού άνοιξε.

Καθώς τον είδε τόσο ιδρωμένο, τον δόγησε σε μια κάμαρα, έκλεισε τα παράθυρα για να μη γίνεται ρεύμα και τον έβαλε να καθίσει.

Ο βασιλιάς, ενώ έσκουπιζε τον ιδρώτα του με το μαντήλι του και φουσοσε και ξεφουσοσε από το βαλάντωμα πού είχε, είπε παρακαλεστικά στην κόρη:

— Δώσε μου σύντομα το νερό πού εξήτησα γιατί είμαι σκασμένος από τη δίψα, και θά σου το πληρώσω δσα-δσα.

— Το νερό έδω δεν το πούλαμε, το δίνουμε χωρίς πληρωμή, γιατί κι' ο Θεός μάς το δίνει χάρισμα! μά θά κάνης λίγη ύπομονή! ως πού να πάω και να γυρίσω από το πέρα πηγάδι, πού έχει κρύσταλλο νερό, να σου φέρω να δροσιστής και να ξεδιψήσης. Μπορεί σ' αυτό το άναμεταξύ πού θά περιμένης, να γυρίσει κι' ο παπ-

πούς μου πού έχει πάει από το πρωί στη χώρα, και να σου κάνει συντροφιά.

Λέγοντας αυτά ή κοπέλλα πετάχτηκε τρεχάτη έξω από την κάμαρα, πήρε τον σίκλο, και σάν βγήκε στον δρόμο, προχώρησε με άργό βήμα για το πηγάδι. Έβγαλε το νερό γύρισε σιγά-σιγά στο σπίτι.

Καθώς έμπαινε στην κάμαρα πού την περίμενε ο ξένος, άφησε να τής πέσουν μέσα στο σίκλο δυο σκονισμένα πλατανόφυλλα πού κρατούσε στο άριστερό της χέρι, ξεφώνησε α! α! και σύγχρονα βούτηξε το χέρι της στο νερό και έβγαλε τ' φύλλα.

Ο βασιλιάς, με όλη τη λαχτάρα πού είχε για το νερό, το άηδίασε πού βρωμίστηκε, γύρισε το κεφάλι του προς τ' πίσω και σκέφθηκε: «Περίεργο μια τόσο καλή και πρόθυμη κοπέλλα να φερθεί έτσι άπρεπα!»

Η κόρη με μπερδεμένα λόγια ζήτησε συχώρηση, και άρπαξε το σίκλο να ξαναπή για νερό.

Βγαίνοντας στην αυλή έχυσε το βρώμικο νερό και έδειξε πως ξεκινούσε βιαστικά! μα πήγε και γύρισε από το πηγάδι με όλη την ήσυχία

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ύπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Σας άνεγνώρισα από τη μορφή σας, απάντησε.

— Είσαι πιδ έξυπνη από τους συμπολίτες σου, είπε ο Νγκουγιέν. 'Απ' όλους τους ανθρώπους πού με είδαν στο Γιέν-Μπάυ, ούτε ένας δεν βρέθηκε πού να μπορέσει να διαβάσει τ' όνομά μου στη μορφή μου.

— Εκτός από τον Ντουόγκ, απάντησε ή Σιμόνη.

Ο Νγκουγιέν έδειξε τώρα αληθινή άπορία.

— Έξηγήσου, έκανε. Τί άνακατεύεις τ' όνομα αυτού του ανθρώπου;

— Γιατί σας είδα προχτές να μπαίνετε στο μαγαζί του. 'Αδικα έχετε διπλασιάσει τις προφυλάξεις, δεν θά ξεφύγετε ως το τέλος απ' αυτούς πού σας καταδιώκουν, πρόσθεσε έξαλλη σχεδόν από τον πόνο και την άπελπισία. Σας γνωρίζω και ξέρω την ιστορία σας. Περιφρονείτε τους φτωχούς τους υπηρέτες, σάν τον Μό και την Τι Σάυ. Αυτοί όμως άξίζουν πιδ πολύ από σας, γιατί ως τ' άώρα δεν φάνηκαν άχάριστοι στους ευεργέτες τους.

Ο 'Ασπρος Λύκος δάγκωσε τ' άχέλια του. Η τσουχερή παρατήρη-

της όπως και την πρώτη φορά...

Τή στιγμή πού πάτησε το σκαλοπάτι για να μπει στην κάμαρα και να δώσει στον ξένο το νερό πού έφερνε, κοντοστάθηκε, και άφου τού έρριξε μια γρήγορη ματιά, παραπάτησε, τής ξεφύγε ο σίκλος από το χέρι της και όλο το νερό χύθηκε!

Έτσι πάλι ο βασιλιάς δεν μπόρεσε να σβύσει τη δίψα του, και ρώτησε τρομαγμένος την κοπέλλα αν έχτύπησε.

Εκείνη, πού είχε μείνει σάν άποσβολωμένη για ό,τι έγινε, απάντησε ένα ξεψυχισμένο όχι, και πρόσθεσε πως ή άπροσεξία της ήταν άσυχώρητη, μα θά ξαναπήγαινε για νερό, και θά έδινε όλα της τ' άδυνατά να μη πάθει για τρίτη φορά ό,τι είχε πάθει τις δυο άλλες.

Πριν καλοτελειώσει τ' ά λόγια της αυτά, τράβηξε για το πηγάδι και γύρισε σύνταχα με το σίκλο γεμάτο δροσερό και κατακάθαρο νερό.

Τόν άπίθωσε άπάνω στο τραπέζι μπρος στον ξένο, και είπε πως θά πήγαινε μέσα να τού φέρη και μια καθαρή κούπα.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ση της Σιμόνης τον χτύπησε σάν καμτσιάκι και τη στιγμή εκείνη, αν άκουγε μονάχα την καρδιά του, θά έπνιγε με τ' άδια του τ' ά χέρια τη μικρή άπιστη πού τού πετούσε τέτοιες σκληρές αλήθειες κατά πρόσωπο.

Μα την ίδια ώρα σκέφθηκε πως για να επιτύχη ο σκοπός του, ή μικρή αυθάδης έπρεπε να μείνη ζωντανή. 'Αρκέσθηκε λοιπόν να κάνει ένα νόημα πού οι άνθρωποι του το κατάλαβαν άμέσως.

Μέσα σ' ένα δευτερόλεπτο άρπαξαν το κοριτσάκι και το έδεσαν χειροπόδαρα. 'Υστερα την έπήραν στα χέρια και την ανέδασαν έπάνω στο κατάστρωμα,

Είχε άρχίσει να βρέχει και το πτωμένο κατάστρωμα τής μαούνας ήταν γεμάτο νερά πού έτρεχαν απ' όλες τις μεριές, όταν οι κουρσάροι ανέβηκαν από το άμπάρι και άπόθεσαν τη Σιμόνη σε μια γωνιά.

Υστερα από το μεγάλο ξεόπασμά της ή Σιμόνη είχε πέσει σε άπεριγραπτη κατάπτωση.

Απορούσε και με τον ίδιο τον έαυ-

τό της πως είχε τολμήσει να μιλήσει με τέτοιο θάρρος στον φοβερό άρχιληστή, και έτρεμε δρόκκληρη όταν συλλογιζόταν την τιμωρία πού δίχως άλλο την περίμενε.

Γιατί τη δέσαν χειροπόδαρα και την ανέδασαν έπάνω στο κατάστρωμα, αν όχι με τον σκοπό να τη βασανίσουν;

Άίγες στιγμές πρωτύτερα προτιμούσε καλύτερα να πεθάνη παρά να εξακολουθή να ζή μαζί με τους δολφόνους τού άδελφού της. Μα το ένστικτο της αυτοσυντηρήσεως δεν είναι παραμύθι! και ή φτωχή μικρούλα άρχισε τώρα να τρέμη για τη ζωή της.

Νά βρή κι' αυτή τον τάφο μες στα σταχτιά νερά τού ποταμού πού κυλούσαν ύπουλα και σιγανά από κάτω τους, τί θάνατος φρικτός!

Έπειτα, τον σκότωσαν άραγε στ' αλήθεια τον Ντενή;

Αν ή άπόδρασή του είχε βρεί τόσο τραγικό τέλος, τότε γιατί ο Νγκουγιέν φαινόταν τόσο θυμωμένος; Γιατί αν είχαν πέσει άνθρωποι στη θάλασσα με την ιδέα βέβαια μήπως τον τσακώσουν;

Η έλπίδα λοιπόν ξαναγεννιόταν στην καρδιά της Σιμόνης πως ο άδελφός της ίσως δεν είχε χαθεί. Έλπίδα φυσικά πολύ άμυδρή, τρελλή κι' άστήρικτη ίσως, μα πού ωστόσο την έκανε να άπελπίσεται άκόμη περισσότερο, όσο έδλεπε τον έαυτό της καταδικασμένο σε βέβαια θάνατο.

Έντωμεταξύ οι κουρσάροι δεν φαινόταν και τόσο βιαστικοί να την πετάξουν στο ποτάμι. Μαζεμμένοι γύρω από τον άρχηγό τους συζητούσαν μεταξύ τους.

Η Σιμόνη δεν καταλάβαινε τί έλεγαν, μα από τον τόνο της φωνής τους κι' από τις χειρονομίες τους άντιλαμβάνόταν πως ή συζήτησή τους ήταν άρκετά ζωηρή. Συζητούσαν άραγε γι' αυτή; Βρισκόταν άνάμεσα σε όλους αυτούς τους κακούργους κανένας πού ή καρδιά του να μην ήταν τόσο σκληρή όπως των άλλων και πού να προσπαθούσε να τη σώσει;

Όπως νάναι ή λογομαχία κράτησε άρκετή ώρα. Ο Νγκουγιέν άρχισε να δείχνη κάποια άνυπομονησία. Δεν τ' άνεχόταν να τού φέρουν αντίρρηση και φαίνεται πως μερικοί από

τους ανθρώπους του είχαν διαφορετική γνώμη από τη δική του.

Οι φωνές ύψώνονταν, οι χειρονομίες γίνονταν πιδ ζωηρές, τ' ά πρόσωπα ξάναθαν. Μόνο ο Τσού έμενε ψύχραιμος κι' άπαθής και αυτός έδωσε τέρμα στη συζήτηση άρπάζοντας έξαφνα έναν από τους πιδ φωνασκλάδες από τον σθέρο και πετώντας τον στο ποτάμι. Αυτό έκανε τους άλλους να σωπάσουν, και ο Νγκουγιέν ξαναδρίσκοντας πάλι όλη την έπιβολή του έδωσε τις διαταγές του πού οι άλλοι προθυμοποιήθηκαν άμέσως να τις έκτελέσουν.

Η συζήτηση κρατούσε άκόμη όταν ένα μέρος από το πλήρωμα πήρε στο χέρι τ' ά κοντάρια και έσπρωξε τη μαούνα κατά τη στεριά.

Τό καιτί πλεύρισε σχεδόν στην όχθη τού ποταμού και ή καρίνα του

«Ο Μό έπήρε το ένα χερούλι τού φορέιου στον ώμο του και το μπροστινό το φορτώθηκε ή Τι-Σάν...»

άκούμπησε στην άμμο. Ένας ναύτης έρριξε μια πλατειά σανίδα στη στεριά, και ή άποδίβαση άρχισε απ' αυτήν την πρόχειρη γεφυρούλα.

Η Σιμόνη από τ' ά κατάβαθα της καρδιάς της εύχαρίστησε το Θεό. Οι κακούργοι δεν είχαν σκοπό να την πνίξουν!

Καμιά δεκαπενταριά κουρσάροι, μερικοί με δαυλιά στα χέρια για να φωτίζουν το σκοτάδι, άποδίβάστηκαν πίσω από τον Νγκουγιέν. 'Υστερα παρυσιάστηκε μια παλιά μας γνωριμία, ο κ. Μό!

Αχ, πόσο είχε αλλάξει ο δύστυχος ο Μό! Τίποτε πια δεν τού άπόμενε από το παλιό καμάρι του: ή ώραία γιορτινή του φορεσιά βρισκόταν σε μαύρα χάλια. Η μακρούλα του

μπλούζα και το παντελόνι του, βρεγμένα και λασπωμένα, είχαν κολλήσει έπάνω στο κορμί του και στα πόδια του. Δεν φορούσε πια ούτε ζωνάρι, ούτε σαρίκι. Τ' ά πέτσινα σαντάλια του είχαν εξαφανιστεί καθώς και τ' άράια του ματογυάλια, και ο λυμένος κότσος του, άφινε μερικά τσουλούφια να πέφτουν μπρος στα μάτια του και γύρω στον άδύνατο λαιμό του. Έμοιαζε με βρεγμένο σκύλο, έτσι όπως στεκόταν κάτω από τη βροχή, ένα σκύλο κοκκαλιάρη και δαρμένο και άξιοθρήνητο, ένα δυστυχισμένο σκύλο πού έχει χάσει τον άφεντικό του.

Στο λαιμό του είχε ένα καρκάνι, δηλαδή ένα μεγάλο ξύλινο περιλαίμιο από αυτά πού φορούν οι μαύροι δούλοι στην 'Αφρική και στην 'Ασία κι' από το καρκάνι αυτό ήταν

δεμένο ένα σχοινί πού το τραβούσε ο Τσού, όπως θά τραβούσε το λουρί ενός σκύλου.

Μα ωστόσο για την ώρα δεν ύπηρχε κανένας φόβος να δοκιμάσει ο Μό να δραπετεύσει.

Τί βάσανα δεν είχε περάσει από το περασμένο βράδυ ο δύστυχος! Τόν είχαν βγάλει από τον σάκκο του μισοπνιγμένο κι' είχε μείνει όλη τη νύχτα κι' όλη την ήμέρα στο σκοτάδι, μέσα στο βάθος τού άμπαριού. Ο Σημαδεμμένος έκανε και σ' αυτόν τις επισκέψεις του, με τη διαφορά πως αντί να τον ταΐζει με ρύζι και τσάι τόν φιλοδωρούσε με άφθονο ξύλο.

Οι κλωτσιές κι' οι βουρδουλιές έπεφταν βροχή στη ράχη του. Αχ αλλοίμονο! Πού είναι ο παλιός καλός καιρός τού Γιέν-Μπάυ; Πού εί-

ναί το διοικητήριο και το σπιτάκι του με την κυρία Λούου;

Δέν θά ξανάβλεπε πιά τόν τόπο του και τή γυναίκα του. Δέν θά ξανάτρωγε πιά από τὰ ὠραία φαγιά της Λούου πού τᾶκανε ἀκόμη πιδ νόστιμα τὸ νοούκ-μάν. Δέν θά γινόταν ποτέ του ἀγροφύλακας με τουφέκι και σφυρίχτρα!

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΧΑΣΑ ΤΗΝ ΠΕΝΝΑ ΜΟΥ!

Ἀγαπητοί μου,

ΠΡΟΙ, μονάχος στο σπίτι. Είχα ἐργασθεῖ στο γραφεῖο μου καμμιὰ ὥρα και πήγα στην κάμαρά μου, νὰ πάρω κάτι πού μου χρειάστηκε. Δέν ἔλειψα οὔτε πέντε λεπτά. Καί γυρίζοντας, κάθησα κι' ἔκαμα νὰ πάρω τὴν πέννα μου, γιὰ νὰ ἐξακολουθῶ. Ἀλλά ἡ πέννα μου δέν ἦταν ἐκεῖ πού ἐνόμιζα πὼς τὴν εἶχα ἀφίσει. Ἐφάξα στο δισκάκι, ἔφαξα σ' ὄλο τὸ τραπέζι, ἔφαξα και στὰ συρτάρια—μὴν εἶχ' ἀνοίξει πρωτύτερα κανένα κι' εἶχε κυλίσει μέσα—ἔφαξα χάμω, μὴν εἶχε πέσει, ἔφαξα σ' ὄλα τὰ μέρη θπου εἶχα πλησιάσει ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, μὴν τὴν ἀκούμπησα πουθενὰ και τὴν ἔξεχασα—στο τραπέζακι, στις ἐταζέρες, στὰ παράθυρα—δέν ἦταν πουθενὰ, πουθενὰ! Μισὴ ὥρα ἔψαχνα, κάνοντας και τὸ σταυρό μου γιὰ τὸ ἀνεξήγητο. Κι' ἐπειδὴ ζαλίζεται κανένας καμμιὰ φορά και δέν βλέπει τὸ πράγμα πού γυρεύει, ἐνῶ εἶναι μπροστὰ στὰ μάτια του, ἔτρεξα στὴ σκάλα και φώναξα:—Ἐχασα τὴν πέννα μου!... Ἐλάτε νὰ μοὺ τὴ βρῆτε!

Ἀνέβηκαν ἀμέσως ἡ ὑπηρετρία κι' ὁ μικρὸς ὑπηρετής.

—Πότε, πότε τὴ χάσατε;...

—Νά, τώρα δά!... Τὴν εἶχα κι' ἔγραφα... Βγήκα μιὰ στιγμή, γύρισα, ἄφαντη ἡ πέννα!

Ἐφάξαν κι' ἐκεῖνοι παντοῦ. Ἀκόμα κι' ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸν καναπέ, τίς πολυθρόνες και τὴ βιβλιοθήκη. Ἐφάξαν και στὴν τραπεζαρία, καὶ στὴν κάμαρά μου, μὴν τὴν εἶχα ἀφήσει πουθενὰ ὅταν βγήκα. Τίποτα, τίποτα!... Καλέ, τί μυστήριο ἦταν τοῦτο-δὴ; Ἐπιτέλους ἀπελπίσθηκα.

—Ἀφήστε, τοὺς εἶπα, θὰ βρεθῇ, ὅταν θελήσῃ... ὁ διάβολος νὰ τραβήξῃ τὴν οὐρά του.

Καί πήρα νὰ γράψω με μιὰν ἄλλη πέννα, πού τὴν εἶχα σὲ ἀχρηστία ἀπότου μοὺ χάρισαν τὸ στυλογράφο αὐτόν πού ἔχασα. Κι' ἐδῶ πρέπει νὰ

σᾶς πῶ—γιὰ περιέργεια—πὼς δέν ἀλλάζω πέννες συχνά, οὔτε ἔχω πολλές στο γραφεῖο μου. Δέκα δόλακερα χρόνια ἔγραφα με τὸν καφετὶ ἐκεῖνον κονδυλοφόρο, πού μοὺ τὸν εἶχε χαρίσει μιὰ παλιὰ καλὴ Διαπλάσπουλα—πεθαμένη τώρα—κι' ἄλλα τόσα σχεδὸν με τὸ στυλογράφο πού μοὺ ἔφερε κατόπι ἕνας συγγενὴς ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ και σιγά-σιγά τὸν εἶχα συνηθίσει ὥστε νὰ τὸν μεταχειρίζομαι ἀποκλειστικά. Τόσο σ' αὐτόν, ὅσο και στὸν κονδυλοφόρο, ἔχω ἀφήσει ἕνα μέρος τῆς ψυχῆς μου. Ὅ,τι ἔγραφα τὰ εἰκόσι τελευταῖα χρόνια—ἀπὸ τοὺς «Φοιτητὰς» ὡς τὸν «Πολάρο», κι' ἀπὸ τοὺς «Πλουσίους και Φτωχοὺς» ὡς τὴν «Παυλίνα»—ἀπ' αὐτοὺς βγήκα. Καί φυσικά θὰ μοὺ κόστιζε πολὺ νὰ χάσω τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον... Γι' αὐτὸ εἶχα ψάξει με τόση ἐπιμονὴ γιὰ νὰ ξαναβρῶ τὴν «πέννα» μου. Καί τὸ μεσημέρι, ὅταν γύριζαν οἱ δικοί μου, τοὺς τὰ εἶπα... τραγικά και τὸ ψάξιμο ξανάρχισε. Κι' ἐπειδὴ δέν εἶχε κανέν' ἀποτελεσμα, ἄρχισαν οἱ εἰκασίες:

—Τὸ γατάκι τῆς Χιονίας θὰ τὴν ἔρριξε χάμω και ποὺς ξέρει πού θὰ τὴν κύλησε με τὰ παιχνίδια του!

—Ἀδύνατο! Τὸ γατάκι τῆς Χιονίας εἶναι μικρό. Δέν βάζει σὲ κίνηση τόσο βαρεῖα πράγματα.

—Τότε... θὰ τὴν πήρε χέρι. Δέν γίνεται!

—Μὰ δέν ἦρθε κανένας ὅσο ἔλειψα ἀπ' τὸ γραφεῖο μου.

—Θὰ ἦρθε και δέν τὸν ἀκουσες. Θὰ μπήκε στο γραφεῖο, θὰ πήρε τὸ στυλογράφο και θάφυγε ὅπως ἦρθε.

—Κλέφτης... τὸ στυλογράφο θάκλεβε; Θὰ προτιμοῦσε τὸ ρολόι ἢ τὸ πορτοφόλι, πού τὰ εἶχα κι' αὐτὰ πάνω στο τραπέζι.

—Ποὺ ξεύρεις; Μπορεῖ νάταν κανένας θαυμαστής, πού ἤθελε τὴν πέννα σου γιὰ κειμήλιο. Ἡ κανένας φίλος, πού σοὺ τὴν πήρε γι' ἀστεῖο κι' αὐριο θὰ σοὺ τὴ φέρῃ.

—Μακάρι, ἀλλὰ δέν τὸ πιστεύω.

—Μὰ και κλέφτης κοινὸς μπορεῖ νὰ ἦταν και νὰ μὴν πρόφτασε νὰ πάρῃ παρὰ τὸ στυλογράφο.

Ἡ ὑπηρεσία, σὰν ὑπεύθυνη, διαμαρτυρόταν:

—Κανένας δέν ἦρθε... κανένας δέν ἀνέθηκε ἀπάνω κείνη τὴν ὥρα... Δέν θὰ τὸν ἀκούγαμε;

—Μὰ σεις δέν προσέχετε καμμιὰ φορά...

—Ὅχι, ὅταν λείπῃ ἡ κυρία κι' εἶναι μονάχος ὁ κύριος ἀπάνω, προσέχουμε πολὺ.

Ἐπιτέλους βρέθηκε... ὁ κλέφτης—θυμήθηκαν δηλαδὴ πὼς ἀκριβῶς

ἐκείνη τὴν ὥρα πού ἔλειπα ἀπ' τὸ γραφεῖο μου, ἦρθε ἕνας ὑπηρετής, νὰ πάρῃ, ὅλη γιὰ μιὰ ἐφημερίδα θπου ἐργάζομαι. Πῆγε κάτω, στο γραφεῖο τῆς Διαπλάσεως, θπου τὴν εἶχ' ἀφήσει ἀποβραδύς, και τοὺ τὴν ἔδωσαν. Ρώτησε μάλιστα κι' ἂν ἦμουν ἀπάνω; ἀναί, τοὺ εἶπαν, ἀλλὰ τὰ χειρόγραφα εἰν' ἐδῶ. Περιττὸ ν' ἀνεβῆς. Συμπέραναν λοιπὸν με βεβαιότητα πὼς εἶχε ἀνεβῆ πρῶτύτερα, χωρίς νὰ τὸν ἀκούσῃ κανένας, δέν με εἶχε βρῇ στο γραφεῖο μου, εἶχε πάρει τὴν πέννα μου κι' εἶχε κατεβεῖ γιὰ νὰ πάρῃ και τὴν ὅλη.

Πές, πές, τὸ πιστεύα κι' ἐγώ. Κι' ἐπειδὴ ἡ ἐξαφάνιση τῆς πέννας μου δέν μποροῦσε νὰ ἐξηγηθῇ ἀλλοιῶτικα, σχηματίσα τὴν πεποίθησιν, τὴ βεβαιότητα, πὼς μοὺ τὴν εἶχε κλέψει τὸ παιδί ἐκεῖνο. Θύμωσα φοβερά—ἀκούς ἐκεῖ, τὸν κλεφταρὰ—και σχεδίζα πὼς θὰ τὸν τσάκωνα, ὅταν θὰ ξαναρχόταν τὴν ἄλλη μέρα. Δέν θὰ φώνα ὅλη κάτω, θὰ μοὺ τὸν ἔστελναν ἀπάνω. Καί θὰ τοὺ ἔλεγα: «Ἡρθες και χτές, μὰ δέν με βρήκες ἐδῶ μέσα... Ἡμουν στὴν κάμαρά μου... Ἀλλὰ καθὼς ἔδρανα, σὲ εἶδα πισόπλατα πού ἔφευγες... Δέν σοὺ μίλησα ὅμως, γιατί τὴν ὅλη τὴν εἶχα ἀφήσει κάτω κι' ἤξευρα πὼς θὰ πᾶς νὰ τὴν πάρῃς. Μόνον κάτι ἄλλο δέν θὰ φανταζόμουν πὼς θάπαιρνες...» Θὰ τᾶχανε, ἡ ἀκοκίνιζε και... θὰ τὸν τσάκωνα... «Ἐλα! νὰ μοὺ φέρῃς ἀμέσως τὸ στυλὶ πού μοὺ ἔκλεψες, γιατί θὰ σὲ καταγγείλω στον κύριό σου νὰ σὲ διώξῃ!...»

Ὁ Θεός, παιδιά μου, με φύλαξε ἀπὸ τέτοια φοβερὴ γκάφα. Πρὶν ξανάρθῃ τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ παιδί, τὸ ἄθῳ, ὁ διάβολος τράβηξε τὴν οὐρά του και ὁ στυλογράφος μου βρέθηκε χωρίς νὰ τὸ καταλάβω—και χωρίς νὰ τὸ θυμηθῶ κατόπι—Τὸν εἶχα πάρει μαζί με κάτι χαρτιά πού τὰ φύλαξα στὴ θέση τους. Κι' ὅταν μοὺ χρειάστηκαν και τὰ σήκωσα γιὰ νὰ τὰ πάρω, βρήκα ἀνάμεσα και τὸν χαμένο στυλογράφο!

Νά, ἔτσι τὴν παθαίνει καμμιὰ φορά κανένας κι' ἐνοχοποιεῖ ἀνθρώπους ἄθῳους. Φταίνε βέβαια κι' οἱ περιστάσεις, οἱ συμπτώσεις. Ἀλλὰ περισσότερο φταίει ἐκεῖνος πού βιάζεται νὰ βγάλῃ ἕνα συμπέρασμα και νὰ σχηματίσῃ μιὰ βεβαιότητα, ἐκεῖ πού δέν πρέπει παρὰ νὰ μείνῃ με τὴν ἀμφιβολία...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Καλῶς μᾶς ἤρθε φερωτὴ τῆς ἀνοιξης ἐλπίδα Χελιδονάκι σπαθωτό, τόσο καιρὸ δὲ σ' εἶδα Ψηλά νὰ σκίσεις τ' οὐρανοῦ τ' ἀπέραντα τὰ πλάτια. Τοῦ κάκου σὲ γυρεύανε νοσταλγικά τὰ μάτια.

Ἀπὸ τὰ νέφια τὰ βαριὰ τ' ὀλόμαυρον Γενάρη Ἀλλοῦ, στο φῶς και στὴ χαρὰ τὸ πέταγμα εἶχες πάρει Καί μᾶς μᾶς ἀφίσεις ἐδῶ μονάχους στο σκοτάδι, Μᾶς στέρησες τῆς ὁμορφῆς φωνούλας σου τὸ χᾶδι.

Ὅμως τὴν τόση ἀγάπη μας, πουλάκι μου, γιὰ σένα Δέν τὴ ξεχνᾷς ἐκεῖ πού πᾶς στο μαρμαρὶ τὰ ξένα, Πάντα θυμάσαι τὴ γλυκεῖα φωτολουλουμένη Ἑλλάδα, Τὸ γαλάνο τῆς οὐρανοῦ, τοῦ Μάρτη τὴν λιανιάδα.

Ἔτσι χτές σ' εἶδα νᾶρχεσαι γοργὸ σὰν τὸν ἀγέρα Κι' ἀκούστηκ' ἡ χροστάλλινη φωνή σου πάλι ὡς πέρα κι' ἀνασκιρτήσαν τὰ κλαριά, καὶ τὰ μικρά τους φύλλα Σειστήκανε στίς ἀνοιξης τὴ θεῖα ἀνατριχίλα.

Τζιτζίκι

ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΦΑΡΟ

Β'

«Χριστὸς Ἀνέστη!» Μπουλούκι βγαίνουν ἀπ' τὴ μικρὴ θύρα τῆς ἐκκλησίας, με τ' ἀναμένα κεράκια στὰ χέρια, οἱ νησιῶτες. Ὑστερα τοὺς βλέπεις νὰ τραβᾷ καθένας βστο σπιτάκι του ψάλλοντας τὸ χαρούμενο τῆς Ἀναστάσεως ψαλμό.

Ὁ κύρ-Νικόλας, ἔχοντας τὴν παλάμη του μπροστὰ στ' ἀναμένο κερί του, γιὰ νὰ μὴ τοῦ τὸ σβῆσῃ τ' ἀεράκι, κατεβαίνει πρὸς τὸ φάρο με ἑλαφρομένη κίπως τὴν ψυχὴ.

Ὁλ' ἡ φύση θαροῦσε πὼς γιόρταζε. Τάστρα τρεμόσβυναν σὰ νᾶδινε τὸνα στ' ἄλλο, συμβολικά, τὴ χαρούμενη εἰδίση τῆς Ἀναστάσεως. Καί τᾶνδόνι τραγουδοῦσε, σὲ κρυφὸ φωνημένο κλαράκι τὸ θοῖαμβο τοῦ δημοτρογοῦ του.

Ἔτσι, χωρίς νὰ τὸ καταλάβῃ, ἔφθασε στὰ βράχια, αἰσθάνθηκε τὴ μυρωδιά τῆς θάλασσας, κι' εἶδε τὸ φανὸ ψηλά νὰ ρίχνῃ τίς φωτεινὲς του δέσμες. Μ' ἄεφρα παρατήρησε κοντὰ στὴ χαμηλὴ θύρα τοῦ φάρου ἕναν ἄνδρα μ' ἕνα παιδί. Παραξενεύτηκε. Τί νὰ ζητούσαν ἀπ' αὐτόν τέτοια ὥρα; Ἐπειτα δέν τοῦ φάνηκαν πρόσωπα γνωστά. «Ἐ! πατριώτη—φώναξε ἐκεῖνος με ἐννική προφορά—δὲ με γνωρίζεις;» Ὁ κύρ-Νικόλας πλησίασε, τὸν παρατήρησε με προσοχὴ κι' ἀπάντησε. «Ὁχι! Δὲ σὲ γνωρίζω, ξένε!...» — «Βρὲ δὲ θυμάσαι τὸ Γιάννη Γιωργοῦλά;» Εἶπε με γέλια ἀφώνωντας νὰ φαίνεται

μιὰ σειρὰ ἀπὸ ὀλόχροσα δόντια. Μὰ ὁ γερο-φαροφύλακας οὔτε τὸν ἄκουε σχεδόν. Εἶχε καρφώσει τὰ μάτια του στο μικρὸ παιδί πού με χαμηλωμένο τὸ κεφάλι ἔαυανε κοντὰ τὸν ξένο. Ἐφανε τὸ τρεμμένο χέρι του στο μέτωπο και σιγοψιθύρισε: «Πόσο τοῦ μοιάζει...» Κι' ἔπειτα: «Τὸ παιδί; Τί νος εἶναι τὸ παιδί;»

Ὁ ξένος πλησίασε, κτύπησε τὴν πλατὴ τοῦ κύρ-Νικόλα κι' ἀπάντησε: «Ἄμ' εἶναι ἐγγονάκι σου, κύρ-Νικόλα!... Παιδί τοῦ σχωρεμένου τοῦ γιου σου!... Ἐχασε, τώρα τελευταία, τὴ μάνα του στὴν Ἀμερικὴ τὸ φτωχὸ κι' ἀποφάσισα νὰ στο φέρω γυρίζοντας. Πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ κἀνῃ ἕνα καλὸ ὅταν μπορεῖ!...»

Ὁ γερο-φαροφύλακας ταραχτηκε: «Γκονάκι μου... Γκονάκι μου;...» ψιθύρισε ἀσυναίσθητα. Ἐβαλε τὸ χέρι του στο σγουρομαλλο κεφάλι τοῦ παιδιοῦ, κάρφωσε τὰ μάτια του στο δροσερὸ του προσωπάκι, πλησιάζοντας τὸ κερί πού κρατοῦσε και τότε ἐσπίξε τὸ μικρὸ με πατρικὴ ἀγάπη στο στήθος του! Αὐτὸ δάκρυα κύλησαν στο ρυτιδωμένα του μάγουλα, δάκρυα χαρᾶς κι' εὐγνωμοσύνης. Τὸ μελαγχολικὸ πρόσωπό του φωτίστηκε, σὰν τὸν οὐρανὸ πού ξαστεφώνει ὕστερ' ἀπ' τὴ θύελλα. Κι' ἐνῶ χίλια λόγια εὐχαρίστησης ἀνακατεμένα με ὕμνους ἀνέβαιναν ἀπ' τὴν ψυχὴ του στο Θεό, ψιθύρισε:

«Παιδί μου! Χαμένο μου παιδί! Ἀπόψε ἀναστήθηκες και σὺ γιὰ μένα!...» καί γυρίζοντας στον ξένο: «Σ' εὐχαριστῶ πατριώτη!... Πέραν στο φτωχικό μου!...»

Δευκάτας

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΗ

Ἦταν δυστυχισμένη, πολὺ δυστυχισμένη ἡ μικρούλα Ρέλια. Στο διάστημα τῶν δέκα τῆς χρόνων δέν εἶχε αἰσθάνει παρὰ τὸ βάρος τῆς μοναξιάς, τῆς φτώχειας. Τὴ μητέρα τῆς δέν τὴ γινώρισε ποτέ, γιατί πέθανε ὕστερ' ἀπὸ μιὰ βδομάδα, ἀφὸ τὸ φτωχὸ κορίτσάκι ἦρθε στον κόσμο.

Ὑστερα κύλησαν τὰ πρῶτα παιδικὰ τῆς χρόνια δίπλα στον πατέρα τῆς, ἕναν φτωχὸ ἐργάτη πού ἔλειπε ὅλη τὴν ἡμέρα δουλεύοντας, και κοντὰ στὴ γριά θεῖα τῆς. Τί τράβηξε ἀπ' αὐτὴ τὴν παράξενη γριά ἡ μικρούλα! Εἶχαν μιὰ μακρινὴ συγγένεια κι' ὅταν ἡ μητέρα τῆς Ρέλιας πέθανε, ὁ πατέρας τῆς παρακάλεσε τὴ μόνη συγγενὴ τῆς νὰ ἐρῇ νὰ καθίσῃ μαζί τους. Ποτὲ αὐτὴ δέν εἶπε ἕναν καλὸ λόγο στὴ μικρούλα, ποτὲ δέν τὴ χάριδεψε, ποτὲ δέν ἄλλως τὸ χέρι τῆς παρὰ γιὰ νὰ τὴν κτυπήσῃ.

Κι' ἔτσι πέρασαν κάμποσα χρόνια ὅπου μιὰ μέρα ἡ Ρέλια ἔχασε και τὸν πατέρα τῆς. Ἀρπάξε μιὰ πνευμονία και σὲ λίγες μέρες ἔφυγε γιὰ νὰ συναντήσῃ τὴ γυναίκα του... Κι' ἀπὸ τότε ἡ κακιά γριά ἔστειλε τὸ κοριτσάκι νὰ ζῇ τῇ τῇ. Ζητιανεύοντας—και με πόση ἀγανάκτηση—γύριζε ὅλη μέρα τουρτουρίζοντας στοὺς δρόμους ἡ Ρέλια, και τὸ βράδυ ἀπ' τὸ πενηντὸ κρεβάτι τῆς ἔβλεπε τὴν γριά θεῖα τῆς νὰ

χαϊδεῖ τὰ λεπτὰ στο φῶς τοῦ καντηλιοῦ κι' ὕστερα νὰ τὰ κλειδώνει σὲ μιὰ κάσσα.

Ὅμως ἂν ἡ Ρέλια ἦταν δυστυχισμένη, ἂν ποτὲ δέν γινώρισε χᾶδι, πού τόσο ἀφθονα τὰ ἔχουν ἄλλα παιδιά τῆς ἡλικίας τῆς, ἦταν καλὴ. Καλὴ, τὸ ἔδειχνε τὸ ὄχρὸ πρόσωπό τῆς πού τὸ στεφάνωναν οἱ μαῦρες πικουκλίτσες, τὸ ἔδειχναν τὰ μεγάλα μάτια τῆς καθρεφτίζοντας τὴν καλοσύνη τῆς ψυχῆς τῆς, τὸ ἔδειχνε τὸ γλυκὸ χαμόγελό τῆς.

Μιὰ μέρα πού τὸ χιόνι εἶχε κρυσταλώσει και μιὰ γριουλά δὲ μπορούσε νὰ περπατήσῃ, ἡ Ρέλια τὴ βοήθησε νὰ πᾶ σπῖτι τῆς. Κι' ὅταν τὸ βράδυ ἡ θεῖα τῆς τὴν ἀφῆσε νηστική γιὰ τὴν ἀγοροποιία τῆς, ὅταν ἔμεινε μόνη χαμογελοῦσα εὐχαριστημένη, γιατί σ' αὐτὰ τῆς ἀντηχοῦσαν ἀκόμη τὰ λόγια τῆς γριάς.

—Ὁ Θεὸς θὰ στο πληρώσῃ μιὰ μέρα, κόρη μου.

Μιὰν ἄλλη πάλι φορὰ ἕνα χαμῖνι τὴν ἔσπρωξε γιὰ νὰ πᾶσῃ μέσα σ' ἕνα χαντάκι, γεμάτο λάσπες και πέτρες, μὰ ἡ Ρέλια κρατήθηκε και δέν ἔπεσε, ἀλλ' ἔπεσε ὁ μικρὸς με τὴν φόρα πού εἶχε πάρει. Καί τότε ἡ Ρέλια ἔχωντας τὸ κακὸ πού τῆς εἶχε κάνει ἔτρεξε και τὸν βοήθησε νὰ σηκωθῇ. Καί μιὰ λάμψη χαρᾶς πέρασε ἀπ' τὸ μελαγχολικὸ προσωπάκι, ὅταν ἀκουσε τὸ χαμῖνι νὰ τῆς λέει:

—Συχώρσέ με, δέν ἤξερα πὼς εἶσαι τόσο καλὴ...

Ἔτσι ἕνα τσουχτερὸ ἀπόγευμα τοῦ Δεκεμβριοῦ βγήκε νὰ ζητιανέψῃ ἡ μικρούλα, τρέμοντας κάτω ἀπ' τὸ παλιὸ και τριμμένο μαῦρο παλτουδάκι τῆς. Τὸ χιόνι ἔπεφτε ἀπαλά... Ψυχὴ στο δρόμο. Ἡ Ρέλια σκέφτηκε τ' ἄλλα, τὰ εὐτυχισμένα παιδιά τῆς ἡλικίας τῆς, πού ἔμειναν σὰ ζεστὰ σπῖτια τους, παίζοντας ἡ διαβάζοντας κοντὰ στοὺς ἀγαπημένους τους γονεῖς. Ὡ! ἂς μὴν ἦταν πλούσια, ἂς ἦταν ὅμως κοντὰ στοὺς γονεῖς τῆς... Πόσο κρύωνε... Τὸ χιόνι ἔπεφτε σιγά, ἀπαλά, τριγύρω στὰ γυμνὰ δέντρα, στίς στέγες τῶν σπιτιῶν παντοῦ, ἀκόμη κι' ἐπάνω τῆς. Μήπως ὁ καλὸς Θεὸς μπορούσε νὰ τῆς δώσῃ τοὺς γονεῖς τῆς; Νὰ τοὺς στείλῃ πίσω στὴ γῆ, ὅχι βέβαια. Ἀλλὰ δέν μπορούσε νὰ τὴν πᾶν ἐκείνη στον οὐρανόν; Γονάτισε, ἔνωσε τὰ χεράκια τῆς και μουρούρισε:

—Καλέ μου Θεοῦλη, σὺ πού ἀκούς ὅλους, φέρε με κοντὰ στὴν καλὴ μου μαμμά... πού ἦρθε κοντὰ σου, νὰ σὲ παρακαλέσῃ νὰ λυπηθῇς τὴν κορούλα τῆς...

Φε... φο... τί εἶναι! Εἶναι τὸ χιόνι πού πέφτει ἀδιάκοπα; Εἶναι ὁ ἀνεμὸς; Ὅχι, εἶναι τ' ἀπαλὸ φτερουγίσμα τῶν μικρῶν ἀγγέλων. Ἡ Ρέλια ἀνοίξε τὰ μάτια τῆς. Πού βρίσκεται; Στὰ σύννεφα τριγυρισμένη ἀπὸ ἀγγελάκια. Φοροῦν ὅλα λευκά φορέματα με ρόδι-νες γιολάντες στο κεφάλι, και γελοῦν εὐτυχισμένα. Καί σὲ λίγο ἀρχίζουν ἕνα χαρούμενο τρελλὸ παιχνίδι παρασποντας και τὴ Ρέλια. Κι' ἐπαίξε... ἐπαίξε... γιὰ πρῶτὴ φορὰ.

—Πᾶμε τώρα, φώναξε ἐν' ἀπ' αὐτά.

—Ποῦ; ρώτησε ἐξαφάνισμένη ἡ μικρὴ ὀρφανή.

—Στον καλὸ Θεό, πού θὰ σὲ στείλῃ στοὺς γονεῖς σου.

Καί σὲ λίγο ἡ Ρέλια και τ' ἀγγελοῦ-

δια, πετούσαν στο γαλάζιο άπειρο.

Τ' άλλο πρωί ένας οδοκαθαριστής βρήκε τ' άψυχο σώμα της μικρούλας. Κανείς δεν έχυσε ούτ' ένα δάκρυ. Μά γιατί να την κλάψουν άφου πεθαίνοντας βρήκε την εύτυχία που δύσκολα έδω κάτω βρίσκει κανείς;

Ἀγριοβιολέττα

Ο ΛΙΠΟΤΑΚΤΗΣ (*)

Ένας μόνο έφυγε από τον πόλεμο!

Ένας μόνο λιποτάκτησε!

Πέταξε το τουφέκι του κι' έφυγε μακριά απ' το χάρο, μακριά απ' τη βουή του κανονιού.

Τρέμει στής νύχτας το σκοτάδι, όπως θάτρεμε ή φλόγα του κεριού στον άέρα πριν σβύση.

Παίρνει το δρόμο του χωριού.

Στο σπίτι το έρημο όπου ή δυστυχία έχει φωλιάσει χτυπά τη χορταριασμένη πόρτα.

— Ποιός χτυπά την πόρτα;

— Άνοιξε, μάννα, δεν είναι έξνος, ούτε κλέφτης! Άνοιξε είναι ο γιός σου καταδιωγμένος.

Κι' ή μάννα από μέσα άποκρίνεται: — Ο γιός μου είναι στον πόλεμο. Για δες το ξέστρωτο κρεβάτι του. Έκανες λάθος στην πόρτα, διαβάτη. Φύγε απ' έδω δεν είναι σύ' ο γιός μου είναι στον πόλεμο κι' ίσως και δεν τον ξαναδώ.

Γκρέτχεν

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ: ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ

Διογένης: Σε παρακαλώ, Πολυδεύκη, όταν άνεβης στη γή — και νομίζω πως αύριο είναι ή ίσσειρά σου — αν δης πουθενά τον Μένιππο—θά τον βρής δε στην Κόρινθο να χοροιδεύη τους φιλοσόφους που μαλώνουν μεταξύ τους — να του πής: «Μένιππε, σε προσκαλεί ο Διογένης» αν κουράστηκες να γελ'ς μ' όσα συμβαίνουν στη γή, έλα στον Άδη για να γελήσης περισσότερο. Στη γή μ'έν δεν είναι πάντα βέβαιος πώς θα γελάς, γιατί, καθώς λέν, ποιός ξέρει μ' άκριβεια τα μετά τη ζωή; Ένω στον Άδη θα γελάς διαρκώς, όπως έγω, και μάλιστα όταν βλέπεις τους πλουσίους, τους σατράπες και τους τυράννους περιφρονημένους, άσημους, που διακρίνονται μόνο απ' τους θρήνους και τους οδυρμούς, έπειδή θυμούνται εκείνα που είχαν στη γή». Πές του αυτά και πές του άκομη νάρθη έδω άφου γεμίσει τον τορβά του με πολλά νομιά ή με κανένα αυγό ή μ' άλλο τίποτα.

Πολυδεύκης: Θά του τά πω όλ' αυτά, Διογένη. Άλλά περιγράψε μου τον για να τον γνωρίσω.

Διογένης: Είναι γέρος, φαλακρός, μ' ένα παναφόρι γεμάτο τρύπες και μπαλωμένο με χίλια κουρέλια, γελά δε πάντα και κοροϊδεύει ως επί το πλείστον τους περήφανους εκείνους φιλοσόφους.

Πολυδεύκης: Με τέτοια χαρκτηριστικά εύκολα θά τον βρω.

Διογένης: Θέλεις να σου παραγγείλω κάτι και γι' αυτούς τους φιλοσόφους;

(*) Ἐμπνευσμένο από το ποίημα του Πολέμη «Ο λιποτάκτης».

Πολυδεύκης: Παράγγειλέ μου' δεν μου κάνει κόπο.

Διογένης: Πές τους να πάρουν τους παραλογισμούς τους, τα μαλώματά τους για όλα τα ζητήματα, κι' όλα εκείνα τα άτοπα που διδάσκουν στους νέους.

Πολυδεύκης: Μά θά μου πουν πως είμαι άγρόματος κι' άμαθής άμα κατηγορήσω τη σοφία τους.

Διογένης: Και σύ πάλι πές τους εκ μέρους μου να βάλουν τις φωνές.

Πολυδεύκης: Κι' αυτό θά τους τά πω **Διογένης:** Στους πλουσίους δέ, φίλε μου, πές εκ μέρους μου επίσης: «Γιατί φυλάγετε το χρύμα σας; γιατί βασανίζετε με το να λογαριάζετε τους τόκους, μαζεύνοντας τα τάλαντα επί τάλαντων, ενώ όταν σε λίγο θά κινήσετε για τον Άδη δεν σας χρειάζεται παρά μονάχα ένας όβολός;»

Πολυδεύκης: Όλα θά τους τά πω.

Διογένης: Πές άκομη και στους όμορφους και δυνατούς, τον Μέγελλο απ' την Κόρινθο και τον παλαιστή Δαμόξενο, ότι έδω σε μ'έν δεν υπάρχουν ούτε ξανθά μαλλιά, ούτε χαρούμενα ή μαύρα μάτια, ούτε κοκκινάδι στο πρόσωπο, ούτε δυνατό νεύρο, ούτε γεροί όμοι! Άλλ' όλα είναι μ'έν σκόννη, κρανία χωρίς όραιότητα όπως λέν.

Πολυδεύκης: Ούτε αυτό μου κοστίζει αν τ'έν στους δυνατούς κι' ώραίους.

Διογένης: Και στους ζητιάνους—γιατί υπάρχουν πολλοί απ' αυτούς που άναθεματούν την τύχη τους — πές τους να μ'έν κλαίνε, και να μ'έν άγανακτούν. Δηγήσου τους πως έδω υπάρχει ισότης και πώς θά δουν τους πλούσιους της γής όμοιους μ' αυτούς. Άν θέλεις δέ μάλωσε εκ μέρους μου και τους Σπαρτιάτες, γιατί πολύ παρέρχονται.

Πολυδεύκης: Μή λές τίποτα για τους Σπαρτιάτες γιατί δεν τ' άνέχομαι όσα όμως μου παράγγειλες για τους άλλους θά τά πω.

Διογένης: Άς τους αφήσουμε άφου θέλεις, και πές όσα σου είπα για τους άλλους.

Ἰδιότροπος

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΥΓΑ

— Μαμμά, έγω πήρα τ' αυγό μου, πάρτε και σεις όλοι. Έμπρός! ποιός κάνει τόκα; φωνάζει ή Έλευθερία. μόλις είχαν καθίσει στο τραπέζι τη νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου.

— Έγώ! άπαντά ή Μάχη, και διάλεξε ένα όραιο και κόκκινο αυγό. Έλευθερία, βάστα το καλά για να χτυπήσω...

— Καλά, κάνει ή Έλευθερία, περίμενε να μου τό σπάσης.

Πάφ! και σπάει τ' αυγό της Μάχης.

— Μπαμπά, έρχεσαι να κάμουμε μαζί;

— Χριστός Άνέστη.

— Άληθώς Άν...

Λυώμα τ' αυγό του μπαμπά! — Τώρα, μαμμά έλάτε σεις, Χαρίλαε, Μάιρη, θείε, θεία! Μά τί όραιο το δικό μου αυγό! όλωνών τά έσπασε! Όποιος έχει έδω... έγω σπάω αυγά, πάφ! πάφ!

Κι' ή Έλευθερία θριαμβεύει παντοῦ, τρέχει δεξιά, σπάει όλων τ' αυγά. Πάνε και τ' αυγά του Χαρίλαου και της Μάιρης. Όλοι παρακολουθούν τα θαύματα της Έλευθερίας και γελάνε, άλλοι πάλι άπορούν.

Πάνω στη τραπέζι, άνάμεσα στα ρα-

γιμένα αυγά είναι κι' ένα ξέθωρο, μυτερό αυγό, που δεν τό πρόσεξε και δεν τό καταδέχτηκε κανείς. Η μικρή μου όμως άνεψούλα τό παρατήρησε.

— Έλευθερία μου, θές να κάμουμε Χριστός Άνέστη; φωνάζει, δείχνοντας τό ξεβαμμένο αυγουλάκι της.

— Ω! Ω! λέγει ή Έλευθερία, τό σπουδαίο σου τ' αυγό που θά σπάση τό δικό μου! Έμπρός χτύπα να δούμε. Και όμως!

Τό ξεθωριασμένο αυγό της Μπεμπούλας, έσπασε τ' όραιο, τό θαυματουργό αυγό της Έλευθερίας.

Ἑλληνική Δημοκρατία

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο μικρός Γιώργος καθώς περπατάει βλέπει τον ίσκιό του και πολεμάει να τον πιάση.

Κι' ο συνομήλικός του Τάκης:

— Τρέχα ντέ, καϊμένεεεε!

Γολιάθ

— Μεταξύ φίλων.

— Έγώ δεν ζαλιζομαι στη θάλασσα καθόλου!

— Μπα, και γιατί;

— Γιατί ο μπαμπάς μου ήταν καπετάνιος!

(Γεγονός) Φίλημα Σκιάς

Ο καθηγητής: — Η θερμότης διαστέλλει τα σώματα. Άνάφερέ μου ένα παράδειγμα, Μίμη.

Και ο Μίμης: — Τό καλοκαίρι οι ήμέρες είναι πολύ μεγαλύτερες, κύριε καθηγητά!

Πριγκήπισσα των Δολλαρίων

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Από τους έν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι τά ταχυδρομικά του Έσωτερικού και ο δεύτερος του Έξωτερικού.

Ο **Άγγελος της Άγάπης** (με 60 εικόνες) δρ. 35 (15 και 29).

Η **Άδελφούλα μου**, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνες) δρ. 20. (7,50 και 15).

Η **Άσπλη ζωή**, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Η **Επιτυχία εις την ζωήν**, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8. (1 και 2).

Η **Εύτυχία**, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Τό **Θύμα του Φθόνου**, (με 20 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Παιδών Θάνατον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' εορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15). Β' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15).

Παιδών Πνεύμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 και 2).

Πρός δ Νικίου, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Ο **Πυρροπώλης**, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9 και 18).

Υπερ Πατρίδος, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (10,50 και 21).

Ο **Φώτης**, έμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 και 5,50).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Ἐυριπίδου
τὴν 25 Ἀπριλίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο; ζητείτε τα! —Δέν άπαντῶ σε άπορίες που τις λύνει ο Ὀδηγός των Συνδρομητῶν: διαβάστε τον!

ΕΚΤΟΣ από εκείνους που είδαν μιά Ἀσκήση τους δημοσιευμένη στο προηγούμενο ή σ' αυτό τό φυλλάδιο, μου έστειλαν Συλλογές κι' οι εξής: **Μυρτίλλη, Κρυφὸ Σχολειό, Πιτσιρίκος, Ἀσπρη Ἀραπάκι, Μιλί-Στίλ, Χλωμὸ Δουλοῦδι, Ἀλκυονίς, Μαύρη Προσωπιδόφορος** και **Πειραιωτάκι**. — Θυμίζω ότι ή προθεσμία λήγει στις **20 Μαΐου**. Ὡς τότε πρέπει να μου στείλουν όσοι θέλουν να λάβουν μέρος στον 2690 Διαγωνισμό, γιατί αργότερα θά είναι εκπρόθεσμοι.

Χρόνια πολλά, **Ἀγνή Καρδιά!** Χαριτωμένο τό γραμματάκι που μου έγραψες τη νύχτα του Πάσχα ενώ οι άλλοι έλειπαν στην Ἀνάσταση, και τό δέχομαι με τό μπήμ-μπούμ, για να τό συνεχίσω... υστατημένη. Είσαι φρόνιμο κορίτσι, που κατάφερες να μείνης στο σπίτι τέτοια νύχτα, για να μ'έν κουράσης τό πόδι σου που έχει φλεβίτιδα. Ἀλλή θά πήγαίνε, για να μ'έν χάση τό θέαμα, θά στεκόταν μιά ώρα έρθη, τό πόδι της θά χειροτέρευε και θά περνούσε ένα πολύ άσχημο Πάσχα. Ένώ σύ τί εύχάστη και χαρούμενη που έύνησες τό πρωί, για να μου γράψης άκόμα ένα υστερόγραφο!...

Όλοι αυτοί οι Διαγωνισμοί, **Ντενέ**, θά προκηρυχθούν σε λίγο κι' έτσι θάχης πολλή άσχολία για τό κλοκαίρι. Ἀλλωστε θά διαβάσης τότε και τά μυθιστορήματα, που θέν τά διαβάσεις τώρα λίγο λίγο. Χατί ἄρσεν σου έστειλα και περιμένω και τις Ἀσκήσεις σου. Ναί, δύσκολες να είναι, όχι όμως και άλυτες. Πρόσεξε σ' αυτό, γιατί μερικοί, από τη μεγάλη προσπάθεια να κάμουν δύσκολες Ἀσκήσεις, ξετρυπώνουν κάτι σπάνιες λέξεις, κάτι άγνωστα όνόματα, που είναι άδύνατο να τά βρη κανείς. Έγώ ποτέ δεν δημοσιεύω τέτοιες. Προτιμώ τις μετριώς δύσκολες, βάζω όμως κι' εύκολες—παιχνιδάκια για τους πιο μεγάλους—για να συνηθίζουν οι μικροί, οι άρχαίρι.

Φάνη Ἀφαντε, έτσι περνούν όλα, κι' οι διακοπές του Πάσχα, κι' οι διακοπές του θέρους, κι' όλη ή ζωή τῶ ανθρώπου. Ἀλλ' αυτό δεν πρέπει να τό συλλογιέται κανείς όλοένα. Την έφημερη ζωή μας καλύτερο είναι να την περνούμε με την ιδέα πως είναι αιώνια. Και να θυμούμαστε άπλως πως δ καιρός περνά και δεν γυρίζει, όχι για να μελαγχολούμε και να πελπιζόμαστε, αλλά για να μ'έν αναβάλλουμε γι' αύριο ό,τι μπορούμε να κάμουμε σήμερα... Έστειλα πάντε τετράδια.

Περιττό να σου πω, **Ἀνιέτα**, πόσο χαρήκα όταν έλαβα τό γράμμα σου. Είχες, άλλθως, τόσον καιρό να μου γράψης. Ναί, είδα στις έφημερίδες γι' αυτή την παράξενη μαθητική άπεργία. Δέν επιδοκιμάζω καθόλου τέτοια κινήματα από μαθητές. Και μ'έν φάνηκε πολύ δικαία ή τιμωρία των πρωταγόνων. Δέν έξρω μόνο μήπως μερικοί απ' αυτούς παρασύρθηκαν από άλλους, όχι μαθητές, που έχουν συμφέρο να γίνονται άναστατώματα και φασαρίες. Είναι φοβερό τέτοιοι άνθρωποι να εκμεταλλεύονται άθωα παιδιά!...

Γέρο του Μωριά, δέν διαγωνίζονται με τρεις μόνο Ἀσκήσεις. Έπρεπε να στείλεις μιά Συλλογή που να έχη τό λιγώτερο δεκαπέντε. Ἀλλ' ούτε κι' αυτές οι τρεις που έστειλες είναι καλές. Ἀφ'ης λοιπόν να συνηθίσης κι' αυτό τον χρόνο, να μάθης, λύνοντας και μελετώντας τις Ἀσκήσεις που δημοσιεύω, και όταν θά προκηρυχθῇ νέος Διαγωνισμός, του χρόνου, τότε κανείς μιά Συλλογή όπως πρέπει και μ'έν την στέλνεις.

Εύχαριστώ, **Ἀγκιέτι**, για τις εύχές. Πολύ όραιο τό περιγράψεις τό επαρχιωτικό Πάσχα, που άλλθως είναι πιο ζωνρό και χαρούμενο από τό πρωτευουσάικο. Τό μόνο του «σκοτεινό» σημεῖο είναι αυτό τό σφάξιμο των άρνιων, που στάς Ἀθήνας δέν γίνεται τόσο δημοσία ούτε άποτελει εκδήλωση πασαχαλιάτικης χαράς. Δυστυχώς, αυτή ή αймаτοχουσία δέν θά λείψη παρά όταν όλοι οι άνθρωποι γίνουν φυτοφάγοι — πράγμα που δεν τό ελπίζω πολύ...

Πραστικά, **Λευκάτα**. Η έπιθυμία σου, καθώς δες είδεις, έγινε πριν μ'έν τη γράψης. Καλά και άγια όσα λές, αλλά δεν εφαρμόζονται στα κομμάτια της Σελίδος. Ἀλλοίμονο αν δεχόμουν έκτενη διηγήματα όσο ένα τό Παπαδιαμάντη. Για τί Σελίδα θέλω μικρά, σύντομα, περιεκτικά κομμάτια, που μπορεί να μ'έν είναι και καθαυτά διηγήματα. Κι' απ' αυτά βέβαια αποκλείονται οι μεγάλες περιγραφές. Ο γράφων πρέπει να φτάνη άμέσως στην ούσια —την ούσια εκείνη που σου βαρέθηκες ζητώντας σ' ένα παχαλινό διήγημα γνωστοῦ συγγραφέα, σ' έφημερίδα, και τάφρος στη μέση...

Ἀλήθεια, **Σιδόνη**, έν από τά θέληγτρα του Πάσχα είναι που γιορτάζεται σχεδόν πάντα με όραιο καιρό, κατέλληλο για ύπαιθρο. Πολύ σπάνια ή Ἀνάσταση γίνεται με κακοκαιρία. Και πολύ σπάνια ή βροχή, ο άέρας, τό κρύο, έμποδίζουν τό ύπαιθρο πανηγύρι. Γι' αυτό σε μ'έν έδω, που αγαπούμε τόσο τό ύπαιθρο πανηγύρι, τό Πάσχα είναι ή μεγαλύτερη γιορτή του χρόνου! ένω στή Δύση, όπου οι άνθρωποι αγαπούν καλύτερα τό σπίτι με τη φωτιά —κι' έξω να πέφτη χιόνι— ή μεγαλύτερη γιορτή είναι τά Χριστούγεννα.

Τι μ'έν λές, **Λιτάμνε Ἀέτε**, και τη Μεγάλη Πέμπτη είχατε φέτο σχολείο; Ἀσκήση! να γίνεται μιά από τις κατασκευτικώτερες λειτουργίες τό πρωί, κι' άντι να ήσαστε στην εκκλησία, να κάγετε μάθημα σάν καθμερά—αυτό δεν δικαιολογείται με κανένα τρόπο. Τά βαρελάτα δέν συμβολίζουν τίποτα άπολύτως. Μικροί και μεγάλοι, οι άνθρωποι αγαποῦν να εκφράζουν τη χαρά τους με κρότους. Γι' αυτό τό Πάσχα οι μεγάλοι ρίχνουν κανονίες, και τά παιδιά ρίχνουν βαρελάτα—όσο τουλάχιστο τάφνι ή άστυνομία. Για τό άλλ, τό είπα πολλές φορές: «Ο πνευματισμός» που ισχυρίζεται πως έπικοινωνεί τάχα με «πνεύματα, με ψυχές, με τον άλλον κόσμο, είναι πλάνη ή άγυρσία. Μόνο κάποια περίεργα «ψυχικά φαινόμενα» δ-πάρχουν που τά εξετάζει ή έπιστήμη, και πρόσ αυτό τον σκοπό μεταχειρίζεται τά **μέντιουμ**, άνθρωπους δηλαδή εξαιρετικούς που μπορούν να άπναιψίζονται, να βλέπουν μακριά, να προαισθάνονται, να διαβάσουν τη σκέψη του άλλου κτλ.—όχι όμως και να προφητεύουν τό μέλλον, να λένε την τύχη. Μέντιουμ, που ισχυρίζονται πως τό κάνουν κι' αυτό, είναι άγύρτες.

Αυτό κι' αν είναι δύσκολο, **Ἡχώ!** Ἀυτοσκοπίζεται κανείς σ' ένα γράμμα προς

φίλο του, προς έμένα. Ἀλλά να κάμη τό σκίσιμο για διαγωνισμό, θά διασάη πολύ, θά σκεφθῇ, θά ύπολογίση, και θά γράψη ψεύτικα πράγματα για να κάμη έντύπωση. Κι' αυτοσκοπίζεται χωρίς ειλικρίνεια δέν θά είχε καμιά αξία. Μόνο έύπνο και καλογραμμένο μπορεί ναάνει, δηλαδή λογοτεχνικό. Ἀλλά τότε γιατί να μ'έν κάμουμε έναν οίονδήποτε λογοτεχνικό διαγωνισμό;

Μακεδονικόν Ἐντελβάρς, είπα στον κ. Φαίδωνα πόσο σου άρσες ή Ἐπιστολή του για τά γραμματόσημα, γιατί και σύ κανείς συλλογή και συχνά αισθάνεσαι τη χαρά και τη συγκίνηση να βρίσκης ένα σπάνιο γραμματόσημο και να τό κολλήξ πάνω στην εικόνα του που έχει τό Λευκόμα σου. Μ'έν άρσες κι' ή περιγραφή της όράιας ήμέρας. Σου έστειλα έπτά τετράδια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε άναώνεται, αν δέν συνοδεύεται από τό δικαίωμα, όρ. 10.—Τά έγκρινόμενα ή άνανούμενα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1934. Όσα συνοδεύονται από Ἀ, άνήκουν σε άγόρια και όσα από Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Βοερόπουλα, κ. (ΕΘ) Ἐφ'ηβος Παιραιώς, ά. (ΑΣ). Ἀ-θώα Ὑπαρχίς, κ. (;):.

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀγριο-λούλουδο, ά. Δούλη Δωδεκάνησος, κ. Μυσοσωτίς, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ο τυφλός» του **Προμάχου της Έλευθερίας**. Ὡς πρωτόλειο δέν είναι κακό, αλλά υστερεί σε πολλά όστε να θεωρηθῇ δημοσιεύσιμο. Ἀς εξακολουθήση ο φίλος μας και στο τέλος θά επιτύχη.—«Χιονισμένη φύσις» της **Δεσποινίδος Πεισματάρης**. Πολύ κοινό, περιγραφή έλλιπής.—«Η μικρή άνοηπώλις» του **Τορεαντόρε**. Ἀκατάλληλο για την Διάπλαση.—«Ο πόλεμος του στρατιώτη» του **Ε**. Ἀλλά τό πολεμικό κομμάτι θέλουν πολύ δόκιμη πέννα για να είναι καλά. Ὁ πωσθήποτε αυτό έχει πολλά προσόντα, μ'έν φαίνεται όμως σε πολλά σημεῖα εξαιρετικά επηρεασμένο από τον «Καιρό του Βουλγαροκτόνου» της κυρίας Δέλτα. Δικές σας έντυπώσεις να γράφετε, παιδιά μου. «Ο ήλιος και ή νύχτα» της **Τσακινούλας**. Είναι λαϊκή παράδοση ή πρωτότυπο κομμάτι, ή διασκευή από ξένο; Αυτό έπρεπε να τό σημειώση ή **Τσ.** για να έξρω πῶς να τό κρίνω. Ἀν είναι έλληνικό, ήθελε διαφορετικό γράψιμο, πιο άπλό, σε γλώσσα άγνη δημοτική.—«Σκοτάδια» του **Μελαχολικού Ὀνειρου**. Ὡραιο τό θέμα, αν και κοινό, και καλή κι' ή ανάπτυξη. Η γλώσσα όμως πολύ άνωμαλη. Ἐπίσης ξαναέει πολύ συχνά τά ίδια πράγματα.—Τό σπίτι με τά σκοτεινά παράθυρα του **Α. Β.** Ἀφ'ηνε τον αναγνώστη σε μιά άπορία αν έχη συνέχεια ή όχι. Πῶς ή τελευταία φράσις: «Πρέπει να ξεδιαλύνω τό μυστήριο αυτό», κάτι τέτοιο άφήνει να έννοηθῇ. Περιμένω λοιπόν τη σχετική άπάντηση ή την συνέχεια.—«Αυτή είναι ή ζωή» της **Α. Α.** Θέμα κοινότατο, άνεπτυγμένο χωρίς καμιά πρωτοτυπία.—«Συμβολέψτε με» του **Ταξιδιώτη**. Χαριτωμένο ποιηματάκι, άρκετά καλά στιχογραγμένο και με πολύ χιούμορ. Τελειώνει όμως κάπως άκαίρα. Δέν θά μπορούσε να διορθωθῇ λιγάκι στο τέλος;—«Ἀρχίζει ο Χειμώνας» του **Ἑλληνιστῶ Ἰδεώδους**. Γράφθηκε στις 13 Μαρτίου, που σ' λίγο αρχίζει ή άνοιξη. Είναι λοιπόν έντελως παράκαιρο. Ἀς στείλῃ τώρα ο φίλος μας ένα καλοκαιρινό

καὶ τὸ φθινόπωρο ξαναστέλνει αὐτὸ τὸ ποίημα, κάπως περισσότερο δουλεμένο. —Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: **Κλέφτην** τοῦ 21 (παραστικά· εὐχαριστῶ πολὺ· θὰ τὸ διαβάσω μετὰ τὴ σειρὰ του) **Μίνυ-Μάους** (τί νὰ γίνῃ, θὰ τὸ... ὑποστῇς κι' αὐτὸ φαντάσου ἂν ἦσουν καταδικασμένη νὰ περάσῃς ὅλη σου τὴ ζωὴ στὸ σχολεῖο ὡς μαθήτρια!) **Φαέ-δοντα** (ἐστειλὰ· σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς καλοὺς βαθμοὺς· δὲν πειράζει, γράφε μου μόνο ὅταν σοὺ ἐπιτρέπουν τὰ μαθήματα) **Φίλημο Σκιάς** (ἐστειλὰ· θὰ τὸ διαβάσω μετὰ τὴ σειρὰ του) **Φιρίκην** (πολὺ ὥραία ἡ περιγραφή τοῦ τοπίου πού εἶχες μπροστά σου, ἐκπληρωμένη στὸν πενκάονα τοῦ σχολείου, τὴν ὥρα τοῦ παιχνιδιοῦ· σὰ γρήγορα δὲν γύπησε τὸ κουδούνι;...) **Μπιλ-Σπιλ** (τὰ ἔλαβα ὅλα· καλὴ κι' ἡ γελοιογραφικὴ σειρὰ, πού ἴσως τὴ δημοσιεύσω —ἴσως, γιατί ἔχω πολλὰ καὶ δὲν περισσεύει τόπος νὰ δημοσιεύω συχνά· γαλλικά περιοδικὰ δὲν παρακολουθῶ, ἀφότου ἐπαυσαν δυὸ πραγματικῶς ἀριστα, τὸ «St Nicolas» καὶ τὸ «Magazin d'Education». τῶρα ποῖο εἶναι τὸ καλὺτερο δὲν ξέρω) **Χλωμὸ Δουλοῦδι** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ· βέβαια καὶς πρῶτο δύσκολο· ναί, μπορεῖς νὰ στείλῃς καὶ μετάφραση γιὰ τὴ Σελίδα· ἐστειλὰ 10 τετράδια) **Ἡλίαν Ι. Ἀνδρεόπουλον** (ἀφοῦ ἔχεις Ὀδηγὸ, διάβασέ τον μετὰ προσοχὴ καὶ συμμορφώσου· τὰ λέει ὁλ' αὐτὰ) **Μαύρη Πρωσποδιόφορον** (δὲν πειράζει, στὸ τέννις πᾶς τοῦ χρόνου πού θὰ εἶσαι πιὸ δυναμωμένη· ξέρουν ὁ μπαμπὰς κι' ἡ μαμά· σοὺ ἐστειλὰ 5 τετράδια· δὲν πιστεύω, μετὰ τὸ σήμερον κι' αὔριον, νὰ κάμῃς πάλι τόσον καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς) **Μαργιολάνι** (ὦ, κι' οἱ γυναῖκες ἐξαίρετα ἀποκτοῦν «μαθηματικὰς γνώσεις», ὅταν προσέχουν κι' εἶναι λογικὲς· γι' αὐτὸ ἐλπίζω νὰ πάρῃς μεθ' αὐτοῦ καλὸ βαθμὸ καὶ στὰ μαθηματικά· ὥστόσο σὲ συγχαίρω γιὰ τὰ ἐννιάρι) **Δήμιον Ἀνθὼν** (δὲν πειράζει, θὰ μοῦ γράψῃς πιὸ συχνὰ τὸ καλοκαίρι) **Χιονισμένον Παρνασσόν**, **Ἀγραμπελὴν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 20 Ἀπριλίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 - 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δοχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δοχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικόν καὶ δοχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 - 1933), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἑκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἄρραφος δοχ. 80 καὶ ραμμένος δοχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καὶ 1933 τιμῶνται ἑκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἄρραφος δοχ. 110 καὶ ραμμένος δοχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δοχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ δοχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δοχ. 35 εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 268ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 28 Ἰουνίου

240. Δεξιόγραφος

Ἀρχαία, μετὰ τὸ ἄρθρον της,
Ἄν πάρῃς κάποια πόλη,
Θεὸν ἀπὸ τοὺς δώδεκα
Θάκουσόν μου· εὐθύς ὅλοι.
Γλυκόλαλο Ἀηδονάκι

241. Στοιχειόγραφος

Σκάλα, πάτωμα, ταβάνι,
Ὅλα ἐγὼ τὰ καθαρίζω.
Νὰ μοῦ βγάλῃς μόνο φτάνει
Τάριχό, καὶ σὲ ποτίζω.
Τρεῖς Κορτεζίνο

242. Διπλοὺς Μεταγραμματισμοὺς

Ἄλλαξε τὸ Πι σὲ Μι
Καὶ θὰ μεταμορφωθῇ
Τὸ ἐλληνικὸ βουνό
Σ' ἕναν ξένο ποταμό.
Μὰ ἕνα γράμμι ἂν τοῦ ἀλλάξῃς
Καὶ τοῦ βγάλῃς τ' ἀρχικό,
Μ' ἀπορία θὰ κοιτάξῃς
Ἄλλον ξένο ποταμό.
Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

243. Ἀναγραμματισμοὺς

Τῆς Ἑλλάδος κάποια χώρα
Σπλάχνον σου θὰ γίνῃ τώρα,
Ἄν τὴν ἀποκεφαλίσῃς
Καὶ τὴν ἀναγραμματίσῃς.
Ὀλιβιέρους Κρόμβελ

244. Δίξυγον

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθῶν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμματῶν οὕτως ὥστε νὰ γινῶσιν ὁμοειδῆ: Ὁριζοντίως ἄνω, ἀρχαῖος σκληρὸς τύραννος· κάτω, ζῶον φορηγόν. Καθέτως ἐξ ἀριστερῶν, πόλις τῆς Ἑλλάδος, κινητήριος δύναμις, φυσικὸς λιμὴν, ἀργοναυτὴς.

Μασκῶτ

245. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ἀρχαῖος ποιητὴς
2 4 5 2 = Ζωϊκὸν ὕγρον
3 4 5 2 = Πόλις
4 3 4 8 8 7 8 = Ποταμὸς
5 2 4 7 8 = Ἐκ τῶν δώδεκα
6 4 3 4 2 8 = Ἀριθμητικόν
7 6 3 7 8 = Τὸ κατώτερον κοινὸν
8 2 5 7 8 = Νῆσος [νικὸν στρώμα
Μιχ. Π. Νεώσιος

246. Τετραπλὴ Ἀκροστιχίς

Τάριχά τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν κατὰ τέρπον τὴν ἀκοήν· τὰ δευτέρω γράμματα ἀκρωτηρίου, τὰ τρίτα ἀγίαν καὶ τὰ τέταρτα σοφόν:

1, Χώρα τῆς Ἀσίας· 2, Μυθικὸς ληστής· 3, Πόλις τῆς Βαυαρίας· 4, Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου.
Ἑλληνικὸν Ἰδεώδες

247. Μικτὸν

υο - πος - α - υο - υειαι
Λεβάντα

248. Γρίφος

α α ε ε ι ι
οὐ δ' γε ε ε βορ τὸ
α α ε ε ι ι
α ε
Νυφούλα τ' Ὀυρανὸς

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 7

66, Σινίπι (Σινᾶ, πῖ). — 67. Μιλᾶνον (μῖ, λᾶ, non). — 68. Χωραίτης - χωριάτης. — 69. Ὁ Τίγρης, ἡ τίγρις.
70. ΟΡΕΣΤΗΣ 71. Πηγεῖος, ΕΒΡΑΙΟΣ Ἀλφειός, Στρυ-
ΣΕΙΡΙΟΣ μών, Δούναβις,
ΙΟΥΔΑΙΑ Βόλγας, Ρή-
ΚΡΙΤΙΑΣ νος, Ἀδίγης
ΜΟΥΣΙΚΗ — 72. Τὸ πτε-
ΣΚΑΠΑΝΗ ρωτὸν εἶναι τὸ
Κ: Καλλιότης, σκύλος, νίκη, ΣτοΚχόλ-
μη, ΦιλοΚτήτης. — 73. Γονεῖς τίμα. (Ἡ
ΓΟ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον ἐκ τῶν
ΕΝ ἄνω βουστροφρονῶν. Αἱ λέξεις
ΙΣ τῆς ἀκροστιχίδος: ΓΟνατον, ΕΝ-
ΙΤτομον, ἸΣθμα, ἸΤαλία, ΜΑ-
ΜΑ νη). — 74. Ἐμαθε γδύτος καὶ
ντρέπεται ντυμένος. — 75. Ἡ Διάπλασις
διαπλάττει ἢ διὰ π, λα σ' εἰς, διὰ
πλα τί).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΔ'—267]

Φάνη Ἀφαντε, πού βρίσκεσαι ἀκατα-
δεξία; εἰσαι ἡ Μπ. Παζ.;
Ἀγραμπελὴ

[ΔΔ'—268]

Μπούμ! Σφίγξ τῶν Πάγων = Ι. Σβάρ-
να. Φιφίκα = Βαλμᾶ. Μὰ ἕναν ομπά-
ρο δυὸ τρυγόνια! Φίγκαιο

[ΔΔ'—269]

Ἀγραμπελὴ, στὸ γιόρτασμά σου δέξου
χίλιες ἀγνὲς εὐχούλες. Νινούλα

[ΔΔ'—270]

Ταξιδιώτη, καὶ κεῖ πού εὗρσκεσαι ἐ-
ξακολουθεῖς νὰ χάφτῃς μυῖγες;
Μαργιολάνι

[ΔΔ'—271]

Ἀνταλλάσω τετραδιάκια μ' ὄλους-ε-
Δ/οις: Πόπη Μουζᾶ, Κύπρου 11, Θεσ-
σαλονίκη διὰ: Μυρέλλα

[ΔΔ'—272]

Ἐλασε Σαίξπηρ, σωπαίνετε, γιατί σὰς
γνωρίζω πολὺ καλά. Φίγκαιο, εὐ-
χαρίστως. Φιρίκα

[ΔΔ'—273]

Λιλιάνα μας, στὴ γιορτούλα σου χρυ-
σὲς εὐχούλες.

[ΔΔ'—274]

Μίνυ-Μάους, Νινούλα
Τσίκουδο, πόσο σὲ κάνω γοῦστο ὅταν
κχαμρώνῃς γιὰ μεγάλῃ.

[ΔΔ'—275]

Στέφεν, πῶς παῖς ὁ θυμὸς μετὰ τὸν Πα-
τρινὸ ἀρχισαλίκαιο;
ΚΟΚΚΙΝΟΣΚΟΥΦΙΤΣΑ

[ΔΔ'—276]

Πρωτομπαλίνουσα στὸ σαλονάκι τῆς
Διαπλάσεως, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστι-
κά μετὰ διαπλάσσοπούλες τῆς μέσης Τάξεως.
Ἡ Δ/οίς μου εἶναι: Mr Ant. Theocha-
ridés, Galata, en face de Tunnel, No
11, Istanbul (Turquie) διὰ:

[ΔΔ'—277]

Βοεροπούλα
Πρίγκιπα Σερνίν, πότε θάρθετε στὰς
Ἀθήνας;
Ἡλίζα Λάντι

[ΔΔ'—278]

Ὁ σα διαπλάσσοπούλα ἔλαβαν μέρος στὸν
διαγωνισμό, παρακαλοῦνται νὰ γρά-
ψουν στὴν ἐδὼ (ΔΔ—148), διότι κατὰ λᾶ-
θος ἐστάλησαν εἰς ἄλλην ἐδὼ.

[ΔΔ'—279]

Ὁλασος Χόλλυγουντ